

Strategija trajnostnega razvoja občine Žalec 2030 +

Naročnik:	 <p>OBČINA ŽALEC Ul. Savinjske čete 5 3310 ŽALEC www.zalec.si glavna.pisarna@zalec.si</p>
Odgovorna oseba naročnika:	Janko Kos, župan Občine Žalec
Dokument	STRATEGIJA TRAJNOSTNEGA RAZVOJA OBČINE ŽALEC 2030 +
Člani strateške skupine	Janko Kos, župan dr. Darja Majkovič, direktorica občinske uprave Roman Virant, podžupan Tanja Basle, podžupanja Srečko Lednik, podžupan Stojan Praprotnik, direktor RA Savinja
Člani projektne skupine za pripravo strategije	dr. Darja Majkovič, direktorica občinske uprave Gabrijela Vodnik, Urad za javne finance Branka Đuraš, Urad za premoženjske, pravne in splošne zadeve mag. Nataša Gaber Sivka, Urad za negospodarske javne službe Aleš Uranjek, Urad za gospodarske javne službe Darja Dobrajc Lukman, Urad za prostor in gospodarstvo Stojan Praprotnik, RA Savinja
Izdelovalec dokumenta:	Razvojna agencija Savinja Ulica heroja Staneta 3, 3310 Žalec Nov'na razvoj, razvoj lokalnih skupnosti d.o.o. Pri postaji 15b, 2391 Prevalje
Veljavnost:	Strategija trajnostnega razvoja občine Žalec je bila sprejeta na xx. seji občinskega sveta dne xx.xx.xxxx.
Fotografije	Arhiv RA Savinja, Občina Žalec, ZKŠT Žalec, avtorji Veni Ferant, Saša Zidanšek Obreza

Nagovor župana

Spoštovane občanke in občani,

s ponosom vam predstavljam Strategijo trajnostnega razvoja občine Žalec 2030+, ki predstavlja našo skupno zavezo za boljšo prihodnost, ki jo vidimo skozi postavljeno vizijo **Vključujoče, odporne in dinamične skupnosti v zeleni dolini**. Ta dokument ni zgolj skupek želja in ciljev, ampak je rezultat sodelovanja mnogih posameznikov, družbenih skupin, podjetij ter javnih in zasebnih institucij, ki želijo prispevati k trajnostnemu razvoju naše občine. Skupaj smo se zavezali k ustvarjanju Žalca kot kraja, kjer se bodo lahko vse generacije počutile varne, povezane in izpolnjene.

V preteklih letih smo že dosegli pomembne uspehe. Izboljšali smo našo infrastrukturo, okrepili podjetništvo ter razvijali kulturne in družbene dejavnosti, kar nam omogoča, da naša občina raste in se razvija na vseh področjih. Z naložbami v prometno infrastrukturo, vrtce, šole ter z vzpostavitvijo novih kapacitet za turizem smo Žalec naredili še bolj prijeten kraj za življenje in delo. Vendar našega dela tu še ni konec.

Pred nami so veliki izzivi, kot so podnebne spremembe, staranje prebivalstva in zagotavljanje trajnostne rasti gospodarstva. Epidemija kovida, poplave in druge krizne situacije so pokazale, da moramo krepiti odpornost našega okolja in lokalne skupnosti, da bomo lahko uspešno premagovali tudi prihodnje izzive. V ta namen bomo v prihodnje še bolj vlagali v pametne rešitve, ki bodo ščitile naše okolje, izboljševale kakovost življenja in zagotavljale stabilno gospodarsko rast.

Vse te cilje bomo lahko dosegli le, če bomo nadaljevali z dialogom in sodelovanjem. Zato vas, spoštovane občanke in občani, vabim, da skupaj nadaljujemo to pot. Vaše ideje, prispevki in podpora so ključni za naš skupni uspeh. Verjamem, da lahko s povezovanjem in medsebojno podporo dosežemo vizijo Občine Žalec, ki bo prijazna, trajnostno naravnana in polna priložnosti za vse nas.

Naj bo ta strategija naš kompas za prihodnost, kjer bomo gradili skupnost, v kateri si želimo živeti, se razvijati in uresničevati naše sanje.

Hvala vam za vašo podporo in sodelovanje. Srečno Žalec!

Janko Kos, župan

Vsebina

1.	Namen in proces priprave strategije.....	7
1.1.	Namen strategije trajnostnega razvoja.....	7
1.2.	Proces priprave strategije trajnostnega razvoja	7
2.	Razvojna izhodišča.....	10
2.1.	Ključni rezultati izvajanja strategije razvoja občine Žalec do 2020.....	10
2.2.	Poudarki analize stanja	13
2.2.1.	Osnovni podatki.....	13
2.2.2.	Prebivalstvo.....	14
2.2.3.	Gospodarstvo in trg dela.....	15
2.2.4.	Družbene dejavnosti	19
2.2.5.	Okolje, prostor in gospodarske javne službe	22
2.3.	Analiza PSPN in ključni razvojni izzivi.....	27
2.3.1.	Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti	27
2.3.2.	Razvojni izzivi	28
3.	Razvojna vizija, strateški cilji in ukrepi.....	31
3.1.	Razvojna vizija občine Žalec 2030+	31
3.2.	Strateški cilji in ukrepi.....	31
4.	Akcijski in finančni načrt.....	37
4.1.	Akcijski načrt.....	37
4.1.1.	Ukrepi SC 1: VISOKA KAKOVOST ŽIVLJENJA.....	37
4.1.2.	Ukrepi SC 2: ODPORNO IN ZDRAVO OKOLJE.....	38
4.1.3.	Ukrepi SC 3: STABILNO GOSPODARSTVO IN KAKOVOSTNA DELOVNA MESTA.....	41
4.1.4.	Ukrepi SC4: PAMETNO IN UČINKOVITO UPRAVLJANJE	43
4.2.	Finančni načrt.....	44
5.	Izvajanje in spremljanje	47
5.1.	Izvajanje in spremljanje.....	47
5.2.	Upravljanje s tveganji.....	47
6.	Viri in literatura	49
7.	Priloge.....	49
7.1.	Podrobnejši finančni okvir.....	50
7.2.	Pregled izbranih kazalnikov	56

Kazalo tabel

Tabela 1.	Analiza doseganja kazalnikov uspešnosti strategije razvoja občine Žalec 2014 - 2020	10
Tabela 2.	Število obiskov ključnih atrakcij in TIC 2019 - 2023	18
Tabela 3.	Povprečni letni dnevni promet.....	24
Tabela 4.	Ocena izvedbe akcijskega načrta do 2030 V EUR	45
Tabela 5.	Analiza tveganj.....	47

Kazalo slik

Slika 1.	Proces priprave strateškega dokumenta.....	7
Slika 2.	Gradnja vodovoda, Hramše	11
Slika 3.	Izgradnja kanalizacije v Šempetru	11
Slika 4.	PC Žalec južno od železnice in PC Vrbje.....	11
Slika 5.	MC Hostel in kavarna	12
Slika 6.	Novi Vrtec Žalec zahod	12
Slika 7.	Kolesarska povezava Žalec- Celje	12
Slika 8.	Občina Žalec v Sloveniji.....	13
Slika 9.	Zadovoljstvo s kvaliteto bivanja v občini Žalec (2021)	13
Slika 10.	Gibanje prebivalstva 2018 – 2023 (1.1., SURS).....	14
Slika 11.	Gostota naseljenosti (2023) in gibanje prebivalstva od 2008-2023	14
Slika 12.	Starostna piramida za občino Žalec 2013 in 2023 (SURS)	15
Slika 13.	Delovno aktivno prebivalstvo (SURS, 2023).....	16
Slika 14.	Stopnja brezposelnosti, % (SURS).....	16
Slika 15.	Površine KZU po velikostnih razredih (SURS, popis kmetijstva 2020)	17
Slika 16.	Ustvarjene prenočitve 2018 – 2023 (SURS).....	18
Slika 17.	Fontana piv.....	19
Slika 18.	Povprečna ocena družbenih dejavnosti (Anketa 2021, n=502).....	19
Slika 19.	Center za krepitev zdravja	20
Slika 20.	MC Kavarna.....	21
Slika 21.	Idejna zasnova knjižnice v objektu kazinoja	21
Slika 22.	Ureditev atletske steze v Športnem parku Šempeter in Petrovčah	22
	22
Slika 23.	Pregled namenske rabe prostora.....	22
Slika 24.	Pregledna karta namenske rabe in GJI (OPN).....	23
Slika 25.	Povprečna ocena urejenosti površin (Anketa 2021, n=502).....	24
Slika 26.	Najemi in vračila koles po postajah 9/2018 – 4/2024	25
Slika 27.	Povprečna ocena stanja okolja (Anketa 2021, n=502).....	25
Slika 28.	Karta poplavne ogroženosti Q100.....	26
Slika 29.	Razvojni izzivi	28
Slika 30.	Pregled strateških ciljev in ukrepov.....	32

Seznam kratic

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
AKOS	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CLLD	Lokalni program, ki ga vodi skupnost
CSD	Center za socialno delo
DRSI	Direkcija RS za infrastrukturo

DRSV	Direkcija RS za vode
DSO	Dom za starejše občane
EMS	evropska potresna lestvica
ENSVET	energetsko svetovalna pisarna v Mreži ENSVET
EU	Evropska unija
GJS	gospodarske javne službe
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
LAS	lokalna akcijska skupina
LEK	lokalni energetski koncept
KP	krajinski park
KS	krajevna skupnost
MF	Ministrstvo za finance
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MS	mestna skupnost
NOO	Načrt za okrevanje in odpornost
NRP	Načrt razvojnih programov
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
OŽ	Občina Žalec
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
OPSI	Odprti podatki Slovenije
OPVP	območje pomembnega vpliva poplav
ORP SSD	Območni razvojni program Spodnje Savinjske doline
OS	občinski svet
OVE	obnovljivi viri energije
OŠ	osnovna šola
PSPN	analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti
RAS	Razvojna agencija Savinja
RASR	Razvojna agencija Savinjske regije
RRP	regionalni razvojni program
RS	Republika Slovenija
RTP	razdelilna transformatorska postaja
SDD	Spodnja Savinjska dolina
SE	sončna elektrarna
SKTE	Standardna klasifikacija teritorialnih enot (NUTS)
STO	Slovenska turistična organizacija
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
TGP	toplogredni plini
VDC	varstveno delovni center
URE	učinkovita raba energije
ZD	zdravstveni dom
ZKŠT	Zavod za kulturo, šport in turizem
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije

1. Namen in proces priprave strategije

1.1. Namen strategije trajnostnega razvoja

Strategija trajnostnega razvoja občine Žalec 2030+ je krovni razvojni dokument, ki je nastal v sodelovanju z deležniki in opredeljuje strateške usmeritve razvoja občine najmanj do leta 2030.

Predhodna strategija razvoja občine se je iztekla leta 2020. Z letom 2021 se je začela nova večletna programska perspektiva EU z ambicioznimi cilji in nekaterimi novimi razvojnimi instrumenti za okrevanje in povečanje odpornosti, hkrati pa so bile operativne usmeritve, ki so ključne za odločanje na občinski ravni, oblikovane šele dve leti kasneje. Epidemija kovida ter druge razvojne okoliščine, kot je vojna v Ukrajini, še posebej pa poplave v letu 2023 so pokazale področja ranljivosti in izpostavljenosti lokalne skupnosti ter pomen krepitve odpornosti lokalnega okolja in prebivalcev. Občina je prav tako v procesu izdelave več področnih strategij. Izveden je bil postopek tehnične posodobitve Občinskega prostorskega načrta Občine Žalec - SD OPN 2, teče pa postopek izdelave SD OPN-3.

Vse to so razlogi za pripravo krovnega razvojnega dokumenta občine za prihodnje obdobje. Z njim Občina Žalec deležnikom sporoča razvojne ambicije in cilje ter opredeljuje izvedljive ukrepe na lokalni ravni, vodstvu Občine Žalec, občinski upravi, javnim zavodom, podjetjem, izvajalcem javnih služb in ostalim deležnikom služi kot skupna smer delovanja. Prav tako je podlaga za načrtovanje proračuna (NRP-jev) ter urejanje prostora in drugih delovnih področij v pristojnosti Občine Žalec.

1.2. Proces priprave strategije trajnostnega razvoja

Priprava strategije trajnostnega razvoja za lokalne skupnosti ni predpisana in torej zanjo tudi ni posebej opredeljena metodologija. Pri izdelavi smo izhajali iz podobnih procesov participativnega razvojnega načrtovanja.

Slika 1. Proces priprave strateškega dokumenta

Za pripravo je bila oblikovana *projektna skupina*, ki so jo sestavljali predstavniki občinske uprave in RA Savinja; prevzela je operativni del procesa priprave in izdelavo dokumenta. *Strateško skupino* sestavljajo vodstvo občinske uprave, podžupani in predstavniki RA Savinja.

Začetek priprave je močno zaznamovala epidemija kovid, ki je z ukrepi za preprečevanja širitve virusa vodila v večjo uporabo digitalnih rešitev in orodij. Uvodoma je bilo leta 2021 izvedeno anketiranje za tri ciljne skupine, ki so se zelo dobro odzvale: občani (502 respondenta), predstavniki javnih in zasebnih zavodov ter društev (94 respondentov) in podjetja (92 respondentov). Izdelana je bila analiza uspešnosti predhodne strategije, analiza stanja v občini, identificirani so bili ključni razvojni izzivi. Osnutek strategije in predlog ukrepov so na delavnici obravnavali ključni deležniki. Proces priprave strategije je občinska uprava redno obravnavala na kolegijih župana, izvedla interne delavnice in posvetovanja na kolegiju s podžupani. O procesu priprave strategije smo poročali tudi na sejah Občinskega

sveta Občine Žalec. Svoj prispevek so tekom procesa tako dale vse tri glavne skupine deležnikov: odločevalci, stroka in splošna javnost.

Pred in v času priprave strategije trajnostnega razvoja občine so in še potekajo priprave področnih strategij in programov, ki se povezujejo z in podrobneje dopolnjujejo krovno strategijo razvoja občine, npr.: Strategija razvoja turizma v občini Žalec za obdobje 2019-2027, OPN3, Lokalni program kulture, Lokalni program za mlade, Celostna prometna strategija (v teku), Lokalni energetske koncept (izdelava predvidena v naslednjem letu).

RAZVOJNA
IZHODIŠČA

2. Razvojna izhodišča

2.1. Ključni rezultati izvajanja strategije razvoja občine Žalec do 2020

Občina Žalec je leta 2014 pripravila *Strategijo razvoja Občine Žalec 2014 – 2020* in opredelila vizijo razvoja: »Občina Žalec 2020 prijazna do svojih občanov vseh generacij in vseh družbenih skupin ter do gospodarstvenikov in turistov, ki prihajajo vanjo. Prepoznavna je kot trajnostno naravnana, »učeeča« se občina, ki spodbuja inovativnost in znanje ljudi, ima razvito infrastrukturo (družbeno, prometno, komunalno, komunikacijsko), druge prostorske in družbene pogoje za razvoj ter skrbi za okolje in trajnostni razvoj svojega podeželja in urbanih središč«.

V sodelovanju s člani občinske uprave je bila izdelana kvalitativna ocena uspešnosti izvajanja strategije po prednostnih nalogah in ukrepih na podlagi spremljanja kazalnikov.

Tabela 1. Analiza doseganja kazalnikov uspešnosti strategije razvoja občine Žalec 2014 - 2020

PODROČJE	OCENA REALIZACIJE
PRIORITETA 1: INFRASTRUKTURA – Razvoj prometne in druge infrastrukture	
1.1 Infrastruktura – Promet in zveze (vključno s pripadajočo infrastrukturo)	
1.2 Komunalna infrastruktura in komunalni odpadki	
1.3 Energetika in energetska infrastruktura	
PRIORITETA 2: ZNANJE – Razvoj kadrov za podjetništvo in zaposlovanje, inovacijska družba	
2.1 Spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti	
2.2 Visoko šolstvo	
2.3 Znanost, tehnologija in informacijska družba	
2.4 Trg delovne sile	
PRIORITETA 3: TRAJNOSTNI RAZVOJ - Skrb za okolje, samooskrba in razvoj podeželja ter trajnostni turizem	
3.1 Okolje in prostor – Okoljska in prostorska politika	
3.2 Stanovanjsko gospodarstvo	
3.3 Podeželje in turizem – kmetijska politika z razvojem podeželja in turizma, lokalnih dobrin, lokalne samooskrbe in trajnosti	
PRIORITETA 4: ZDRAVI IN ZADOVOLJNI OBČANI – Medgeneracijsko sodelovanje, izobraževanje, kultura, zdravje, šport, enake možnosti	
4.1 Predšolska vzgoja in varstvo	
4.2 Izobraževanje	
4.3 Kultura	
4.4 Šport	
4.5 Mladi	
4.6 Socialna varnost	
4.7 Zdravstvo (vključno z lekarniško dejavnostjo)	

Legenda: uspešno deloma uspešno neuspešno

Iz ocene izhaja, da so bili ukrepi deloma uspešno realizirani. Izpostavljena uspešna področja so energetika in energetska infrastruktura, razvoj podjetništva, konkurenčnosti in zaposlovanja, prav tako pa tudi na področju predšolske vzgoje in izobraževanja, kulture, vključevanja mladih in socialne varnosti. Deloma uspešno so bili izvedeni ukrepi na področju prometa, komunalne infrastrukture in okolja, razvoja podeželja, športa ter stanovanjske in

zdravstvene politike. Zaradi niza dogodkov (kovid-19, poplave in neurja v 2022 in 2023 ter zaključevanje finančne perspektive EKP 2014-2020 in s tem zaključevanja tako manjših kot večjih infrastrukturnih in drugih investicijskih projektov iz EU skladov do maja 2029), smo v analizi kazalnikov zaradi preglednosti upoštevali tudi te rezultate. Pomembnejše naložbe so predstavljene v nadaljevanju.

Izboljšana oskrba s pitno vodo v naseljih Grmovje-Železno-Hramše (2019-2023)

Občina Žalec je skupaj z občinami Spodnje Savinjske doline Tabor, Braslovče, Prebold, Vransko in Polzela izvedla večji projekt Oskrba s pitno vodo v Savinjski regiji – 1. sklop v skupni vrednosti 3,899 mio EUR brez DDV. Projekt na območju občine Žalec je obsegal izgradnjo vodovoda Grmovje-Železno-Hramše v dolžini 4.809 m, izgradnjo vodohrana (100 m³), rekonstrukcijo in prezidavo črpališča Gorca 1, prizidavo vodohrana Gorca 3 in razširitev črpališča Grmovje. Vrednost naložbe v občini Žalec je bila 1,299 mio EUR brez DDV.

Slika 2. Gradnja vodovoda, Hramše

Z naložbo, ki jo sofinancirata iz Kohezijski sklad in Republika Slovenija, je občina zagotovila boljšo oskrbo z vodo, dolgoročno primernost vodnih virov po količini in kakovosti, prav tako pa njihovo gospodarno in varno rabo. Oskrba z vodo je bila dodatno zagotovljena 1.093 prebivalcem.

Zaščita vodnih virov in zmanjšanje vplivov na okolje z izgradnjo kanalizacije v naselju Šempeter (2018-2024)

Slika 3. Izgradnja kanalizacije v Šempetru

Projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v Savinjski dolini je bil izveden s sofinanciranjem Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije na območju občin Braslovče, Polzela in Žalec. Celotna vrednost je 2,12 mio EUR. Na območju občine Žalec je bilo zgrajenega 700 metrov kanalizacijskega voda v Šempetru in eno črpališče v vrednosti 148.175 EUR. Omrežje je speljano do centralne čistilne naprave v Kasazah. V aglomeraciji Polzela je v okviru operacije bilo dodatno priključenih 245 prebivalcev.

Izboljšani pogoji za nadaljnji razvoj gospodarstva v občini Žalec (2018 - 2024)

Občina je s podporo Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020 namenila urejanju poslovnih con **Žalec-južno od železnice, Vrbje in Arnovski gozd** skupno 5,39 mio EUR. Naložbe so bile izvedene v obdobju 2018 – 2024. Občina je pridobila nove komunalno opremljene površine za razvoj dejavnosti in izboljšala prometno dostopnost. V coni Arnovski gozd je s podporo občine nastal velik logistični center LIDL.

Slika 4. PC Žalec južno od železnice in PC Arnovski gozd

Z večnamenskim centrom do boljših pogojev razvoja podjetništva, turizma in družbenih dejavnosti (2022)

Slika 5. MC Hostel in kavarna

Občina Žalec je za zagotavljanje prostorskih pogojev za različne dejavnosti leta 2022 odkupila nekdanji Hotel Žalec in objekt predala v upravljanje Mladinskemu centru Žalec.

S tem so srednje in dolgoročno zagotovljeni pogoji za razvoj dejavnosti na področju turizma, podjetništva in družbenih dejavnosti.

Vrednost naložbe (nakup brez obnove) je 1,9 mio EUR.

Povečane kapacitete vrtcev (2024)

Slika 6. Novi Vrtec Žalec zahod

Nov objekt je zgrajen v javno zasebnem partnerstvu po modelu DFBOT (projektiraj-financiraj-zgradi-upravljaj-prenesi v last javnemu partnerju).

Objekt velikosti 2.275 m² vključuje 9 igralnic in večnamenske prostore za 200 otrok, centralno kuhinjo in upravo vrtca. Objekt obdaja 3.700 m² zunanjih igralnih površin s parkirišči.

Vrednost koncesije za 180 mesecev (15 let) je 12,8 mio EUR z DDV.

Napredek na omrežju kolesarskih povezav (2024)

Slika 7. Kolesarska povezava Žalec- Celje

V občini se izboljšuje omrežje kolesarskih poti.

Državna kolesarska povezava med Celjem in Žalcem v dolžini 8,2 km poteka po ozemlju občine Žalec in je bila sofinancirana v okviru dogovora za razvoj regij (RRP 2014-2020).

Celotna vrednost del je slabih 4,5 mio EUR, finančni vložek Občine Žalec je 1,6 mio EUR.

2.2. Poudarki analize stanja

2.2.1. Osnovni podatki

Občina Žalec leži v Spodnji Savinjski dolini in je del Savinjske statistične regije (SKTE 3). Meri 117 km² in spada med srednje velike slovenske občine. Po številu prebivalcev (21.675, 2023) se uvršča na 17. mesto. Sestavlja jo mestna skupnost Žalec in 9 krajevnih skupnosti: Galicija, Gotovlje, Griže, Levec, Liboje, Petrovče, Ponikva, Šempeter, Vrbje.

Med občinami Spodnje Savinjske doline je občina Žalec največja in zavzema 35 % vseh površin v dolini ter 4,9 % površin Savinjske statistične regije. Središčno naselje občine je mesto Žalec.

Geografsko občino opredeljujejo **tri naravne enote**: osrednji ravninski del Spodnje Savinjske doline, na severu Ložniško gričevje z zakraselo Ponikovsko planoto, na jugu pa severno obrobje Posavskega hribovja med hriboma Mrzlico in Gozdnikom z zabukovško-libojsko terciarno premogovno kotanjo.

Prometno je občina lahko dostopna. Leži na križišču številnih poti ob avtocesti Ljubljana – Maribor in je od osrednje Slovenije oddaljena približno 70 km oziroma manj kot uro vožnje. Povezana je tudi z železniško progo Celje-Velenje.

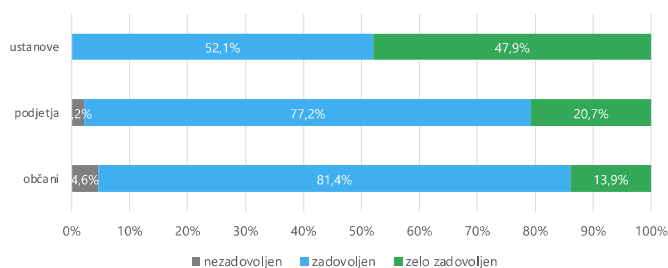
Osnovni kazalniki za leto 2023	
Površina, km ²	117
Št. prebivalcev 1.1.	21.675
Št. naselij	39
Gostota naseljenosti 1.1., preb/km ²	185
Indeks staranja 1.1.	152,7
Povprečna starost 1.1.	44,7
Št. delovnih mest v občini	9.573
Št. delovnih aktivnih po prebivališču	9.576
Št. gospodarskih družb (AJPES)	715
Št. samostojnih podjetnikov (AJPES)	624
Št. kmetij, ki so oddale zbirno vlogo	383
Dod. vrednost/zaposlenega (g.d.), EUR	54.259
Dod. vrednost/zaposlenega (s.p.), EUR	42.311
St. registrirane brezposelnosti, % (2022)	6,7
Delež otrok, vključenih v vrtec, %	82
Povprečna mesečna neto plača, EUR	1.330
Povpr. mesečna neto plača, indeks (SI=100)	92,1
Koeficient razvitosti slovenskih občin (MF) (SI=100)	1,08
NATURA 2000 območja, % površine občine	2,7

Viri: SURS, AJPES, KGZ Celje, MF

Slika 8. Občina Žalec v Sloveniji

Slika 9. Zadovoljstvo s kakovostjo bivanja v občini Žalec (2021)

V anketah za pripravo strategije (2021) so občani, podjetja ter nosilci GJS, javni in zasebni zavodi ter društva izrazili **visoko stopnjo zadovoljstva s kakovostjo bivanja** v občini Žalec.

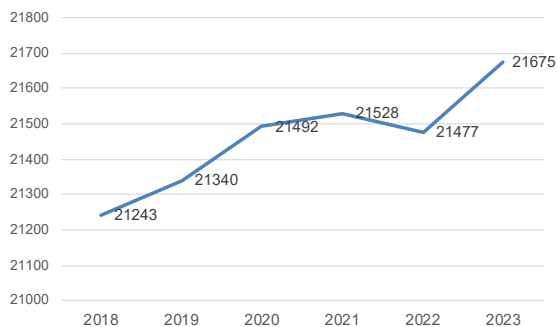
Po koeficientu razvitosti Ministrstva za finance spada med **povprečno razvite občine** (koeficient 1,08).

2.2.2. Prebivalstvo

- ➔ Rahla rast prebivalstva v obdobju 2018-2023
- ➔ Staranje prebivalstva hitreje od slovenskega povprečja
- ➔ Projekcija rasti prebivalstva do leta 2050 kažejo pozitivno rast zaradi priselitev, izrazito povečanje števila starejših in s tem potreb po storitvah zanje

Slika 10. Gibanje prebivalstva 2018 – 2023 (1.1., SURS)

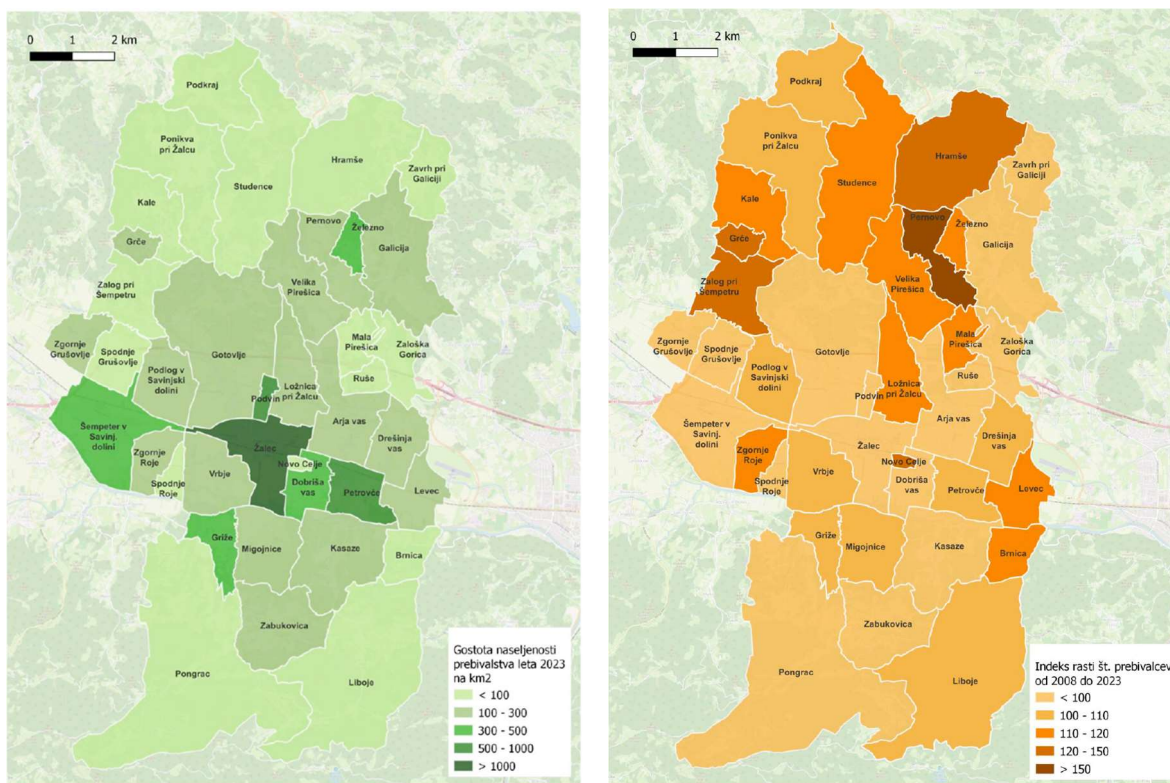
Na dan 1. 1. 2023 je imela **občina Žalec 21.675 prebivalcev**, 10.988 moških in 10.687 žensk.

V preteklih 15 letih je število prebivalcev precej nihalo, v zadnjih šestih letih je razvidna pretežna rast zaradi priselitev v občino, medtem ko je naravni prirast večinoma negativen, prvič pozitiven pa ponovno v letu 2022.

Najbolj naseljeni so Žalec (5.004), Šempeter v Savinjski dolini (2.024), Gotovlje (1.159) in Petrovče (977).

S povprečno 185 prebivalci/km² je občina poseljena veliko bolj od povprečja Slovenije (104 preb./ km²). V zadnjih 15 letih se je najbolj izrazito povečalo število prebivalcev v naselju Pernovo (za 262 prebivalcev oz. 91 %), najbolj zmanjšalo pa v Kasazah (za 99 prebivalcev oz. 11 %).

Slika 11. Gostota naseljenosti (2023) in gibanje prebivalstva od 2008-2023

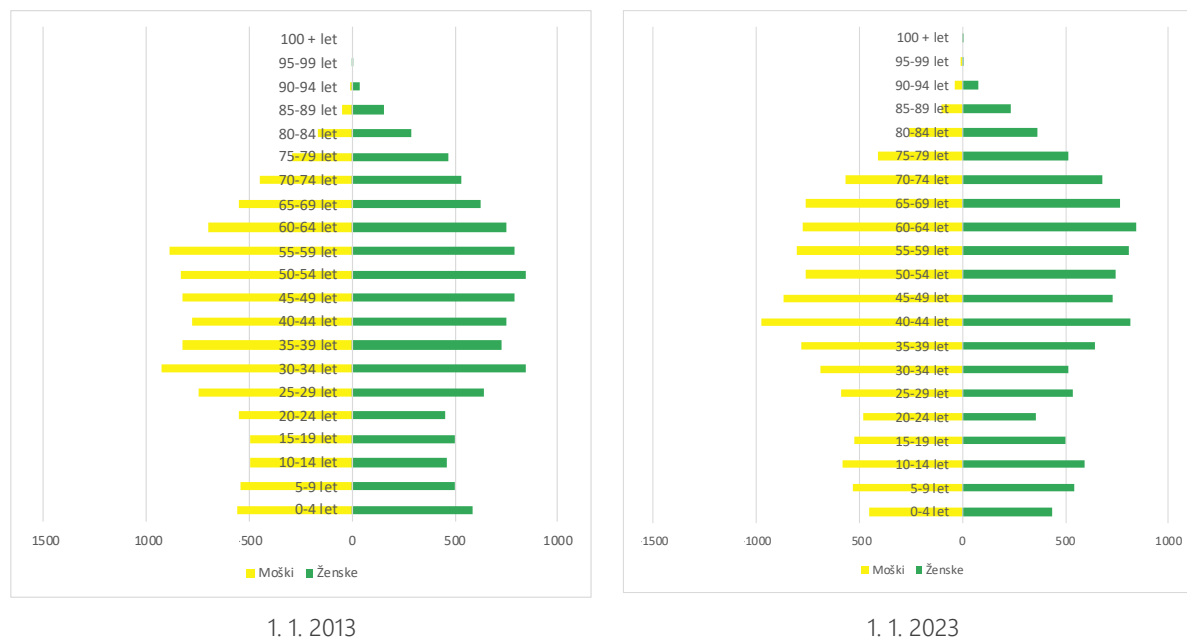

Vir: Demografska analiza občine Žalec, Razvojni center PLANIRANJE d.o.o. Celje

Prebivalci občine Žalec se starajo hitreje od slovenskega povprečja. Indeks staranja na 1. 1. 2023 je 152 in je za 10 točk višji od povprečja Slovenije. Delež prebivalstva starega 65+ let je izrazito večji od deleža mladih do 15 let v naseljih Grče (273) in Zaloška Gorica (267). Samo v dveh naseljih je delež oseb do 15 let višji od deleža starih 65 let ali več: Zgornje Roje (64) in Podlog v Savinjski dolini (97). Povprečen prebivalec občine ima 44,7 let, kar je nad slovenskim

povprečjem (44,0 let). Primerjava starostnih piramid za leti 2013 in 2023 pokaže zmanjšanje števila najmlajših prebivalcev in mlajših delovno aktivnih ter povečanje števila starejših.

Slika 12. Starostna piramida za občino Žalec 2013 in 2023 (SURS)

Projekcija demografskega razvoja občine Žalec do leta 2050 kaže na upadanje prebivalstva glede na naravni prirast, skupni prirast pa bi se povečal za 3,85 % zaradi priselitev med občinami in tujino. Število delovno aktivnega prebivalstva bi se do konca 2050 zmanjšalo za 19,5 %, **izrazito pa bi se povečalo število starejših (za 98,4 %)**, indeks staranja bi se povečal na kar 299.¹

2.2.3. Gospodarstvo in trg dela

- ➔ Dodana vrednost na zaposlenega pri podjetnikih povprečna, pri gospodarskih družbah nižja za 11,1%
- ➔ Kljub krizam podjetja izkazujejo relativno stabilno poslovanje
- ➔ Rast števila delovno aktivnih, sicer nizka stopnja brezposelnosti je še nadpovprečna
- ➔ Podjetniki v anketi izkazali visoko stopnjo zadovoljstva s poslovanjem v občini Žalec (84,4 % zadovoljni in 9,8 % zelo zadovoljni)

Občina Žalec je prepoznana kot gospodarsko živahna in podjetništvu naklonjena. V gospodarski strukturi **prevladujejo podjetja v predelovalni dejavnosti**, ki so tudi izrazito izvozno usmerjena in ustvarjajo največji delež zaposlitev, sledijo podjetja v dejavnostih trgovina in gradbeništvo. Podjetja so relativno stabilna in uspešna, pretežno so jih ustanovili lokalni prebivalci. V zadnjih letih je opazen razcvet mikropivovarjev, ki so prispevali tudi k prepoznavnosti občine.

Po podatkih AJPEŠ je leta 2023 v občini poslovalo **715 gospodarskih družb in 624 samostojnih podjetnikov**. V celoti gledano po številu zaposlenih prevladujejo mikro podjetja (1.238), malih podjetij je 81, srednje velikih 18, dve pa sta veliki. Skupaj so zaposlovala 6.491 oseb, kar je največ v zadnjih 10 letih.

Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah v občini Žalec je bila v letu 2023 54.259 EUR (Slovenija 61.003 EUR) in 20.102 EUR pri samostojnih podjetnikih (Slovenija 20.244 EUR).

V obdobju 2018-2023 se je v občini Žalec za 23 % **povečalo število delovno aktivnih**, od 7.808 v letu 2018 na 9.573 v letu 2023 (slika 13). Stopnja delovne aktivnosti se je prav tako povečevala iz 63,8 % (2018) na 68,5% (2022) in se približala slovenskemu povprečju (68,6 %, 2022).

¹ Demografska analiza občine Žalec, Razvojni center za PLANIRANJE d.o.o. Celje

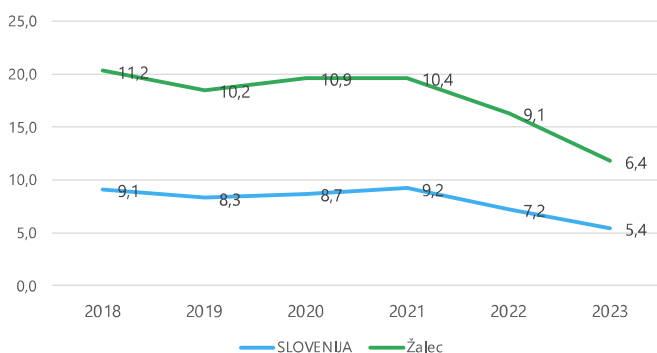
V anketi so podjetniki izpostavili **težave z zagotavljanjem usposobljenega kadra**. Med najbolj iskanimi so kadri v gostinstvu, prevozništvu, strojništvu in gradbeništvu. Pri iskanju kadrov bi si želeli boljšega sodelovanja z ZRSZ.

Slika 13. Delovno aktivno prebivalstvo (SURS, 2023)

Za občino Žalec so značilne **precejšnje delovne migracije**. V letu 2023 je bilo v občini skupaj 9.227 delovnih mest (brez kmetov). V občini prebivališča je delalo 3.674 delovno aktivnih (39,3 %). V povprečju je izven občine delalo 5.702 delovno aktivnih, največ v občinah Celje (1.716), Ljubljana (1.145), Velenje (596) in Prebold (352). Ta delež se je v zadnjih letih povečal od 57,8 % leta 2018 na 60,7 % v 2023. V istem letu je v občini Žalec delalo 5.553 delovnih migrantov, največ iz občin Celje (1.228), Polzela (442), Prebold (442), Velenje (436) in Braslovče (325).

Slika 14. Stopnja brezposelnosti, % (SURS)

Tako kot v Sloveniji se je tudi v občini Žalec zadnjih pet let postopoma zniževala **registrirana stopnja brezposelnosti** in v letu 2023 dosegla najnižjo vrednost v zadnjih 10 in več letih.

V celotnem opazovanem obdobju pa je še vedno višja od slovenskega povprečja, vendar se razlika zmanjšuje.

Podporno okolje za gospodarski razvoj in podjetništvo

- ➔ V 22 poslovnih conah gospodarski dejavnosti namenjenih 198 ha zemljišč
- ➔ Skupna zasedenost poslovnih con ocenjena na 72 % (vključno s projekti z izdanimi gradbenimi dovoljenji)
- ➔ Potreba po učinkovitejšem upravljanju poslovnih lokacij v prihodnosti

Občina Žalec razpolaga s **197,75 ha zemljišč** namenjenih poslovni dejavnosti. Na območju je **22 poslovnih con (PC)**. Nahajajo se v Žalcu, Šempetru, Petrovčah, Zaloški Gorici, Vrbju ob Strugi, Libojah, Veliki Pirešici, Arji vasi, Zabukovici in Levcu. Poslovna cona Arnovski gozd v skupni površini 69,7 ha obsega dobro tretjino vseh površin (35,2 %).

V preteklem programskem obdobju je občina s projekti, ki so bili sofinancirani iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020, namenila urejanju poslovnih con Žalec, Vrbje in Arnovski gozd skupno 5,39 mio EUR.

Zaradi ugodne lege je povpraševanje po zemljiščih za poslovno dejavnost precejšnje. Analiza zasedenosti (junij 2024) kaže, da so v skupni površini **poslovne cone pozidane v 72 %**. Večje nepozidane površine so v conah Arnovski gozd 2 in 3, v Šempetru, Libojah in Veliki Pirešici. Interes lokalne skupnosti je prednostno optimizirati obstoječe površine.

Podporno okolje za podjetništvo predstavljajo Zbornica zasebnega gospodarstva (ZZG), Razvojna agencija Savinja (RAS), Razvojna agencija Savinjske regije, Regionalna gospodarska zbornica Celje. Svetovanje SPOT Savinjska je dostopno na sedežih RAS in ZZG za uporabnike območja Spodnje Savinjske doline. Občina Žalec je še edina nosilna občina subregij Savinjske regije brez podjetniškega inkubatorja, kar slabi konkurenčnost podpornega ekosistema.

Podjetniki so v anketi izpostavili **potrebe** po izboljšanju telekomunikacijske in prometne infrastrukture na posameznih območjih, varovanju okolja in zmanjšanju administrativnih bremen. Želijo več podpore za razvoj podjetništva, zlasti za

mlade podjetnike, več finančnih spodbud in več sodelovanja s podpornim okoljem, vključno z občinsko upravo, za krepitev pozitivne podjetniške klime in kulture.

Občina Žalec v okviru javnega razpisa dodeljuje pomoči za spodbujanje malega gospodarstva namenjene odpiranju delovnih mest, spodbujanju udeležbe na sejmih, spodbujanje naložb v obnovo nepremičnin za turistične nastanitve, trženje lokalne turistične ponudbe.

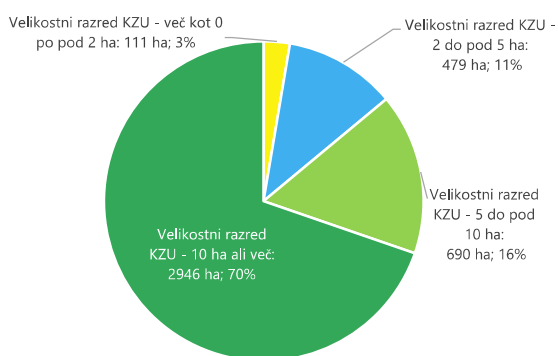
Kmetijstvo, gozdarstvo in akvakultura

- ➔ Občina z nadpovprečnim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi (36 %)
- ➔ Povprečna kmetija obdeluje 9,3 ha kmetijskih zemljišč, 70 % kmetijskih površin v uporabi je v velikostnem razredu 10 ha ali več
- ➔ V občini se pridelava približno polovico vsega hmelja v Sloveniji
- ➔ Zmanjšanje gozdnih površin na kmetijskih gospodarstvih za 28 % v obdobju 2000-2020
- ➔ V obdobju 2021 - 2027 je območje občine Žalec vključeno v LAS Spodnje Savinjske doline in novoustanovljeni ribiški LAS Savinjske regije

Leta 2023 je bilo v občini Žalec v register vpisanih **935 kmetijskih gospodarstev** (KMG). Če kot aktivno opredelimo KMG, ki odda zbirno vlogo za subvencije, je bilo takih 383 ali 41 % s skupno površino 4.117 ha kmetijskih zemljišč. Po podatkih SURS iz popisa kmetijstva se je povprečna površina kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU) na KMG povečala od 6,2 ha v 2010 na 9,3 ha v 2020 in je nad slovenskim povprečjem (7,0 ha, 2020).

Slika 15. Površine KZU po velikostnih razredih (SURS, popis kmetijstva 2020)

Delež KZU glede na celotno površino občine se je rahlo povečal iz 34,5 % v letu 2010 na 36,1 % v 2020 in je bistveno večji od povprečne slovenske občine s 23,4 % KZU (2020).

Skupna površina KZU je bila **4.345 ha**, od tega je kar 70 % v velikostnem razredu 10 ha ali več (133 KMG), nadaljnjih 16 % površin je v velikostnem razredu med 5 in 10 ha (99 KMG), 11 % KZU je v razredu 2 do 5 ha (149 KMG), v razredu pod 2 ha je le 3 % površin (87 KMG).

Najbolj prepoznavna poljedelska kultura v občini je **hmelj**. Z uvajanjem novih sort in uporabo sodobnejše tehnologije so se hektarski pridelki hmelja povečali.

Slovenija je peta največja proizvajalka hmelja na svetu in četrta v Evropi. Pridelovalci v občini Žalec na letni ravni pridelajo približno polovico slovenskega pridelka hmelja. Štajerski hmelj je pri Evropski komisiji registriran kot proizvod z zaščiteno geografsko označbo. Združenje hmeljarjev povezuje 121 kmetij, ki letno proizvedejo okoli 3.100 ton hmelja.

V občini je **namakanih 1.200,3 ha kmetijskih zemljišč** (vir: KatMeSiNa, 2024). Največji namakalni sistemi so Šempeter-Vrbje (354,9 ha), Breg (330,1 ha), Novo Celje C (161,8 ha) in Novo Celje B (103,8 ha). Poteka priprava posodobitev več obstoječih sistemov, srednjeročno so potrebe po vzpostavitvi namakalnih sistemov zlasti na vzhodnem delu občine.

Ob hmeljarstvu v nižinskem delu je v višje ležečih naseljih glavna dejavnost **živinoreja**. Kmetije imajo **omejene naravne pogoje za kmetovanje** zaradi strmih pobočij, ki otežujejo strojno obdelavo. Razvojni potencial predstavljajo dopolnilne dejavnosti; število kmetij z **dopolnilno dejavnostjo** se je od leta 2019 iz 60 povečalo na 65 v letu 2023. Dodatne prihodke ustvarjajo s predelavo kmetijskih pridelkov, ohranjanjem tradicionalnih veščin, turizmom na kmetiji, storitvami s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, lesarstvom idr. **Ekološko kmetovanje** se je v letu 2023 izvajalo na 164,8 ha površin pri 23 ekoloških pridelovalcih in je razmeroma slabo zastopano, če primerjamo delež glede na vsa KMG. (Vir: ARSKTRP, KGZ Celje).

Podatki SURS iz popisa kmetijstva kažejo, da se je na KMG na območju občine od leta 2000 do 2020 precej zmanjšala **površina gozda** iz 2.563 ha na 1.854 ha (- 27,7 %). Letni posek se povečuje, leta 2019 je znašal 15.430 m³, leta 2023 pa 22.480 m³. Ocena prirastka je 6,7 m³/ha. Glede na razvojne faze gozda predstavlja mladovje 3 %, drogovnjaki 30 %, debeljaki 48 %, sestoji v obnovi pa 19 %.

V občini ima sedež nacionalni Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, ki med drugim izvaja javno službo v hmeljarstvu, raziskovalno delo in praktično usposabljanje. Podporo kmetovalcem v okviru javne službe izvaja še izpostava Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje. Kmetje se povezujejo v kmetijske zadruge, na območju delujejo v Gotovljah, Petrovčah in Šempetru.

V programskem obdobju 2021-2027 so Občina Žalec in njeni subjekti vključeni v lokalno akcijsko skupino (LAS) Spodnje Savinjske doline in LAS za ribištvo Savinjske regije, ki je vzpostavljen prvič in bo prispeval k razvoju akvakulture. Vodilni partner obeh LAS je Razvojna agencija Savinja, ki je tako tudi pomemben del ekosistema za razvoj podeželja.

Občina Žalec v okviru javnega razpisa za pomoč kmetijskim gospodarstvom v občini Žalec namenja nepovratna sredstva za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v okviru ukrepov pomoči za naložbe v primarno kmetijsko dejavnost, ohranjanje narave, predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter nekmetijske dejavnosti na kmetiji.

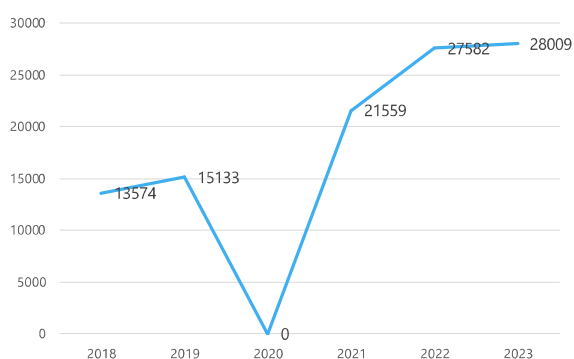
Turizem

- ➔ Občina Žalec je nosilka srebrnega znaka Slovenia Green Destination
- ➔ Prva fontana piv na svetu je postala osrednji motiv obiska destinacije
- ➔ Ustvarjenih nočitev v 2023 dvakrat več kot leta 2018, prevladuje poslovni turizem
- ➔ Obisk ključnih atrakcij večinoma še ni dosegel števila pred pandemijo kovid

Turizem v občini Žalec je opredeljen kot perspektivna dejavnost v zgodnji fazi razvoja in kaže spodbudne rezultate. Občina se je leta 2016 vključila v Zeleno shemo slovenskega turizma in pridobila bronasti znak **Slovenia Green Destination**, z nadgradnjo trajnostne ponudbe pa tudi srebrni znak.

Slika 16. Ustvarjene prenočitve 2018 – 2023 (SURs)

Z izjemo obdobja epidemije kovid se v zadnjih letih povečuje število ustvarjenih nočitev, v letu 2023 jih je bilo že dvakrat več kot leta 2018. S 17.930 prihodi turistov je bilo ustvarjenih 28.009 nočitev, povprečno 1,6 na prihod. 80 % nočitev so ustvarili tujci. Približno polovico nočitev je realiziral en ponudnik za pretežno poslovne namene. Število stalnih ležišč se je od 273 leta 2019 povečalo na 463 v letu 2023 (+ 70 %).

Osrednji potencial za razvoj turizma in krepitev identitete območja predstavljata **kulturna in naravna dediščina**. Na območju je **226 enot kulturne dediščine**, prevladujejo

trške hiše in sakralna dediščina (Bazilika v Petrovčah). Kulturni spomeniki lokalnega pomena so Savinova hiša, obrambni stolp v Žalcu in dvorec Novo Celje s parkom. Antična nekropola v Šempetru je od leta 2003 kulturni spomenik nacionalnega pomena, sicer pa potrebna temeljite obnove. Svojestven potencial predstavlja ribnik Vrbje z zaledjem, ki je zavarovan kot krajinski park, ki je med večjimi zavarovanimi območji narave v občini in je najbolj dostopen in obiskan. Pomemben segment ob turistih (ki prenočijo) predstavljajo **obiskovalci**. Ob **fontani piv**, ki deluje od 2016, so glavne atrakcije še ribnik Vrbje, Jama Pekel, Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva in Rimska nekropola. Obiski se v letu 2023 večinoma še niso vrnili na vrednosti pred pojavom pandemije kovid. Najbolj so se zmanjšali v Ekomuzeju (- 46 %) in Rimski nekropoli (- 43%).

Tabela 2. Število obiskov ključnih atrakcij in TIC 2019 - 2023

Atrakcija	2019	2020	2021	2022	2023
Ekomuzej hmeljarstva in pivov.	12.977	3.764	3.584	7.642	6.949
Jama Pekel	16.105	5.699	8.991	12.719	13.671
Rimska nekropola	8.734	1.714	2.447	4.510	4.955
Savinova hiša – lik. salon	1.409	816	1.236	1.649	1.815
Savinova hiša – muzej	615	47	109	628	640

Atrakcija	2019	2020	2021	2022	2023
Fontana piv *	82.436	46.472	62.750	65.722	65.710
Info center ribnik Vrbje (ocena)	27.070	27.000	30.000	30.000	30.000
Obiskovalci TIC	11.792	4.715	5.260	10.517	10.939

Vir podatkov: upravljalci atrakcij. * Osnova za oceno so prodani vrčki, povečani za 2 x, ker vsi obiskovalci vrčka ne kupijo.

Slika 17. Fontana piv

Občina Žalec je v strategiji razvoja turizma opredelila vizijo 'zelena hmeljarska in pivovarska prestolnica Slovenije' ter tri nosilne turistične produkte: hmeljarstvo in pivovarstvo, gastronomija in dogodki. Podporni produkti vključujejo aktivna doživetja v naravi, turizem na podeželju, kulturo in športni turizem. Strategija podrobneje opredeljuje ukrepe in projekte prihodnjega razvoja.

V občini deluje 39 kulturno umetniških društev in 25 društev za razvoj kraja, vključno s turističnimi društvi (OPSI, Centralni register društev, 2024). Občina Žalec v okviru javnega razpisa za sofinanciranje programov, projektov, prireditev in aktivnosti na področju turizma spodbuja društva in zveze društev za izvedbo dejavnosti in storitev, ki so v javnem interesu in se brezplačno zagotavljajo turistom (prireditve občinskega pomena, krajevne prireditve, sodelovanje na drugih prireditvah, urejanje in vzdrževanje javnih površin, urejanje tematskih in prazničnih okrasitev).

2.2.4. Družbene dejavnosti

Slika 18. Povprečna ocena družbenih dejavnosti (Anketa 2021, n=502)

- 3,5 Varnost bivanja
- 3,5 Ustreznost objektov vrtcev in OŠ
- 3,5 Možnost športa in rekreacije
- 3,4 Kulturno dogajanje
- 3,2 Zdravstvena oskrba
- 3,2 Vsebine za starejše občane
- 3,2 Zavetišče za brezdomce
- 3,2 Socialne aktivnosti
- 2,4 Ponudba stanovanj

V anketi so občani posamezne vidike družbenega razvoja ocenili od 1 (zelo slabo) do 5 (zelo dobro). Povprečne ocene kažejo na največ zadovoljstva z varnostjo bivanja, ustreznostjo objektov vzgoje in izobraževanja ter možnostjo za šport, rekreacijo in kulturo, najslabše pa so občani ocenili ponudbo stanovanj.

Stanje na posamičnih področjih je povzeto v nadaljevanju.

Vzgoja in izobraževanje

- Razvejana mreža vrtcev in osnovnih šol s potrebami po širitvi
- Zmanjšanje deleža otrok vpisanih v vrtec v primerjavi z letom 2018
- Kakovostno podporno okolje za svetovanje na področju kariernega razvoja
- Pomanjkanje kadra
- Nerealizirane pobude za uvedbo visokošolskih programov

Od 2018 se je delež otrok vključenih v vrtec zniževal od 86 % na 82 % v letu 2022 (SURS). Med glavnimi razlogi je pomanjkanje kapacitet v obstoječih vrtcih. Javni zavod Vrtec občine Žalec od leta 2024 deluje na 13 lokacijah. V občini je tudi Waldorfski vrtec Savinja.

Na območju je **10 šol** (8 osnovnih šol - OŠ Žalec, Petrovče, Griže, Šempeter, POŠ Gotovlje, Ponikva, Liboje ter Waldorfska osnovna šola, 1 glasbena šola in šola s prilagojenim programom, slednji dve za uporabnike z območja SSD). V letu 2022 je OŠ obiskovalo 2.161 učencev. V preteklem obdobju je Občina Žalec izvedla več naložb v izgradnjo, posodobitev in širitev kapacitet, kljub vsemu pa potrebe po prenovi in zagotavljanju kapacitet še niso pokrite, kar so v anketi izpostavili tudi občani. Prav tako postaja izziv zagotavljanje kadrov v izobraževanju.

V letih 2013 – 2018 so bile izvedene **energetske preнове objektov** I. in II. OŠ Žalec, OŠ Petrovče in OŠ Šempeter ter enot JZ Vrtci Občine Žalec v Petrovčah, Levcu, Šempetru in Žalcu (enota Žalec I) v skupni vrednosti 3,8 mio EUR. Skupni letni prihranek končne energije znaša 1.184 MWh, povečanje energije iz obnovljivih virov (OVE) pa 149,8 MWh.

V letu 2018 je OŠ Petrovče z nadzidavo pridobila 2 učilnici in 2 kabineta v skupni površini 223 m², I. OŠ Žalec pa v letu 2022 4 dodatne učilnice v skupni izmeri 276 m² ter preureditev spremljevalnih prostorov. Pri OŠ Šempeter v Savinjski dolini je bila v letu 2023 zaključena ureditev 23 novih parkirišč za uporabnike OŠ in dve zdravstveni ambulanti. Skupna vrednost naložb je 1,53 mio EUR.

Vrtec Žalec zahod, ki je zasnovan kot skoraj nič energijski vrtec z 9 oddelki, centralno kuhinjo, upravnimi prostori in zunanjimi igralnimi površinami in parkirišči je bil zgrajen v 2024. Na objektu je tudi sončna elektrarna (SE). V letu 2023 je bila SE postavljena tudi na enoti vrtca v Novem Celju.

Dijaki se šolajo predvsem na srednjih šolah v Celju in Velenju, v občini ni nobene srednje šole. Nekatere srednješolske programe izvaja UPI Ljudska univerza Žalec, osrednji zavod za izobraževanje odraslih in mladine v Spodnji Savinjski dolini. V okviru kariernega koticčka svetuje OŠ otrokom, srednješolcem in odraslim brezposelnim osebam.

Pobude za **vzpostavitev visokošolskih programov** do sedaj še niso bile uresničene, saj je treba zagotoviti interes študentov, prostorsko kadrovske vire in sofinanciranje programov s strani države.

Zdravje, socialno varstvo in vključenost v skupnost

- ➔ Po večini kazalnikov zdravja občina Žalec ne odstopa od povprečja Slovenije, boljša je na področju preventivnih programov Zora in Dora ter storitvah pomoči na domu
- ➔ Izvedenih več naložb v povečanje kakovosti in dostopnosti zdravstvenih storitev
- ➔ Vzpostavljeni programi medgeneracijskega sodelovanja in pomoči ranljivim skupinam
- ➔ Potreba po izboljšanju integracije in sobivanja s priseljenci drugih kultur

Po **kazalnikih zdravja** (NIJZ, 2024) je občina statistično boljša od povprečja preostale Slovenije po presejanosti v programih Zora in Dora, precej boljša je na področju pomoči na domu, ima tudi manj primerov klopnega meningoencefalitisa. Občina je statistično značilno slabša od povprečja ostale Slovenije po bolniških odsotnostih.

Slika 19. Center za krepitev zdravja

V preteklem obdobju bilo izvedenih več naložb v **izboljšanje infrastrukture** na področju zdravstva. Občina Žalec je skupaj z ZD dr. Jožeta Potrate Žalec izvedla novogradnjo 233 m² površin za namene dejavnosti Centra za krepitev zdravja z 12 novimi parkirišči. ZD Žalec je v 2023 prenovil 169 m² prostorov in nabavil opremo za izvajanje zdravstvene dejavnosti za otroke in mladostnike. V objektu osnovne šole v Šempetru sta bili v letu 2022 na novo vzpostavljeni dve ambulanti za izvajanje družinske medicine.

Javni zavod Žalske lekarne je z odprtjem dodatne enote v Žalcu zagotovil boljšo dostopnost skladno z Zakonom o lekarniški dejavnosti. Skupna vrednost navedenih naložb je 1,3 mio EUR.

Izzivi na področju primarne zdravstvene dejavnosti so povezani s staranjem populacije in povečanjem potreb po obravnavi, komuniciranjem s tujejezično populacijo ter dostopnostjo zdravnika za gibalno in senzorno ovirane. Potrebe so na področju izvedbe delavnic krepitev zdravja v lokalni skupnosti. Oktobra 2024 začneta delovati 2,2 tima družinske medicine.

Dom Nine Pokorn Grmovje deluje kot dom starejših občanov, dnevno varstveni center, izvaja storitve pomoči na domu ter oskrbo, varstvo in strokovno obravnavo odraslih oseb, ki zaradi slabših psihofizičnih sposobnosti niso zmožne integracije v samostojno izveninstitucionalno življenje. Po podatkih Inštituta za socialno delo so **pomoč na domu** v letu 2022 prejeli 204 uporabniki oz. 4,2 % starejših nad 65 let, kar je več od nacionalnega cilja 3 % in povprečja preostale Slovenije 2,7 %. Od leta 2021 v DNP Grmovje poteka dnevno varstvo za starejše s kapaciteto 15 uporabnikov. V anketi je več občanov izpostavilo potrebo po domu za starejše občane in varovanih stanovanjih. V občini **deluje medgeneracijski center** z različnimi programi več izvajalcev (LU Velenje, UPI Žalec, Slovenska filantropija – Hiša sadeži družbe Žalec, VGC Planet generacij). **Zavetišča za brezdomce 'Želva'** deluje od leta 2005 in lahko namesti do 18 uporabnikov. Upravlja ga Društvo za pomoč in samopomoč Želva EUREKA Žalec.

V sodelovanju z zavodom Zlata mreža in Društvom upokojencev Žalec poteka projekt **Prostofer**, ki od leta 2021 s pomočjo prostovoljcev opravlja prevoze starejših. V letu 2023 je bilo z električnim vozilom opravljenih 295 voženj in blizu 10.000 km poti za 90 uporabnikov. Število voženj se je v primerjavi z letom 2021 povečalo za 70 %, uporabnikov

je 2,6 krat več, medtem ko se je število prostovoljcev zmanjšalo iz 10 na 8. Potrebno je povečanje števila prostovoljcev tudi v luči povečanja potreb zaradi staranja prebivalstva.

Mreža AED vključuje 38 točk v vseh KS občine Žalec. Skupaj so jih vzpostavili prostovoljna gasilska društva, Rdeči križ, krajevne skupnosti, zdravstveni dom, Občina Žalec in dve podjetji.

Slika 20. MC Kavarna

Občina Žalec spodbuja ustvarjalnost in **vključevanje mladih v skupnost**. Z ustanovitvijo javnega zavoda Mladinski center Žalec je podpora mladim okrepljena. Mladinski center je prevzel v upravljanje hotel Žalec, kjer izvaja programski del za mlade in storitve nastanitvenih kapacitet in kavarne. Objekt bo v prihodnje večnamenski z uvedbo dodatnih vsebin (načrtovan inkubator).

V anketi so občani opozorili na **izzive integracije in sobivanja s priseljenci drugih kultur**, predvsem albansko govorečih.

Kultura, šport in prostocasne dejavnosti

- ➔ Vzpostavljeno ustrezno institucionalno okolje, pomemben prispevek lokalnih društev
- ➔ Izvedenih več manjših naložb v vzdrževanje in obnovo športnih objektov
- ➔ Športne površine na prebivalca ne dosegajo minimalnega standarda
- ➔ Občani izkazali potrebe po urejenih javnih površinah za prosti čas, šport in rekreacijo ter izpostavili pomen druženja in ohranjanja medsebojne povezanosti

Lokalni program kulture v občini Žalec 2024-2030 je bil sprejet na 11. redni seji 21. 2. 2024.

Zavod za kulturo, šport in turizem upravlja javno infrastrukturo na vseh treh področjih, izvaja javno službo in tržno dejavnost, izdaja mesečni časopis Utrip, organizira in trži dogodke idr. Medobčinska splošna knjižnica Žalec izvaja knjižnično dejavnost in organizira vrsto dogodkov, v letu 2022 je imela okoli 7.000 uporabnikov. Zveza kulturnih društev Savinja Žalec in lokalna kulturna društva (37, OPSI) so aktivna na področju ustvarjanja in letno izvedejo preko 380 prireditev (2022). Javni sklad RS za kulturne dejavnosti spodbuja ustvarjalnost in nudi podporo društvom. Strokovne službe Občine Žalec so z letom 2019 prevzele vse javne razpise za sofinanciranje na področju kulture in športa.

Slika 21. Idejna zasnova knjižnice v objektu kazinoja

Medobčinska splošna knjižnica v Žalcu z izposojevališči v Grižah, Petrovčah, Šempetru in Ponikvi se sooča s prostorsko stisko. Dolgoročno namerava Občina Žalec zagotoviti nove prostore knjižnice, predvidoma na lokaciji nekdanjega kazinoja.

Potencial kakovostne nadgradnje na področju kulture ponuja dvorec Novo Celje, kjer že sedaj potekalo prireditve in razstave, potreben pa je celovite obnove.

Občani so v anketi poudarili **potrebo po kakovostnem druženju in vključevanju občanov**, po več kakovostnih gledaliških predstavah in koncertih, druženju in dogodkih

v centru Žalca ter nadgradnji ponudbe ob fontani piva s ponudbo lokalnih proizvajalcev.

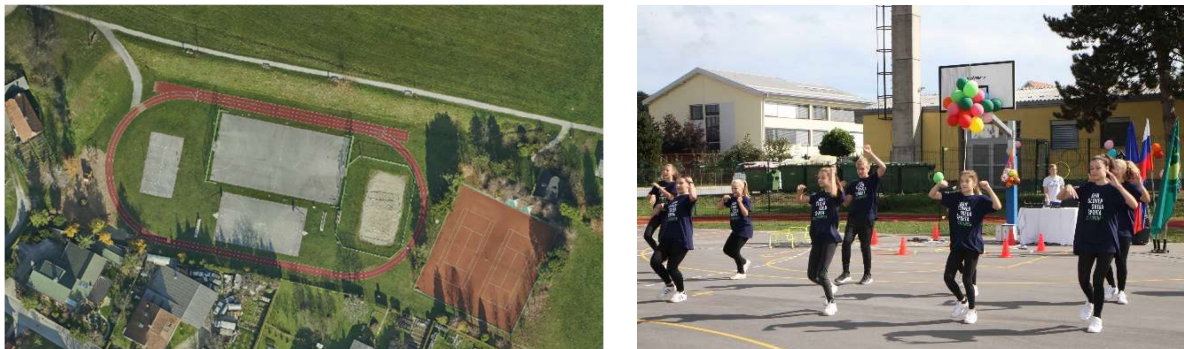
V registru društev (OPSI) je na območju občine Žalec evidentiranih 92 športnih društev. V Zvezi športnih društev Žalec sodeluje 49 športnih društev s 4.100 člani in več kot 859 registriranimi športniki.

Občina Žalec ima **37 športnih objektov** (pokritih in nepokritih) v skupni površini 38.427 m², od tega 5.636 m² pokritih in 32.791 m² nepokritih površin. Glede na število prebivalcev (2022) z 0,26 m² pokrite površine na prebivalca zaostaja za minimalnimi standardi (0,3 m² na prebivalca), precej bolj pa pri nepokritih površinah z 1,52 m² na prebivalca, medtem ko je minimalni standard 3 m² na prebivalca.

Občina stalno vlaga v vzdrževanje športne infrastrukture. V preteklem obdobju je bilo izvedenih več manjših **naložb v obnove in ureditve obstoječih športnih objektov in površin** za kakovostnejšo in varnejšo vadbo v skupni vrednosti

739.000 EUR. Urejena je atletska steza v Športnem parku Šempeter, nabavljeno montažno drsališče, urejen Športni park Petrovče (trenutno poteka urejanje ustrezne razsvetljave), posodobljeni sta telovadnica UPI Ljudska univerza Žalec in športna dvorana v Šempetru v Savinjski dolini, urejeno večnamensko športno igrišče v Vrbju. S projektom *Od hmelja do piva* se ureja krožna peš pot z dodatnimi površinami za vadbo in igro na prostem (fitnes in medgeneracijsko igrišče). Lani je bila izvedena predstavitev dveh igrišč za odbojko na mivki v ŠC Žalec, trenutno je v izvajanju izgradnja nogometnega igrišča z umetno travo in razsvetljavo. S projektom *LAS Fit je hit* je bila postavljena oprema za zunanjo vadbo v Športnem parku Žalec, Mestnem parku Žalec in Športnem parku Šempeter. Legaliziranih je bilo več športnih objektov in površin.

Slika 22. Ureditev atletske steze v Športnem parku Šempeter in Petrovčah

Potrebe po posodobitvi športnih površin in objektov ter urejanju novih otroških igrišč še niso v celoti pokrite, kar so v anketi izpostavili tudi občani. Želijo si več tematskih rekreacijskih in kolesarskih poti ter bazen. Oprema za zunanjo vadbo se vzpostavlja tudi v okviru participativnega proračuna (primer Športni park Petrovče, Levec).

2.2.5. Okolje, prostor in gospodarske javne službe

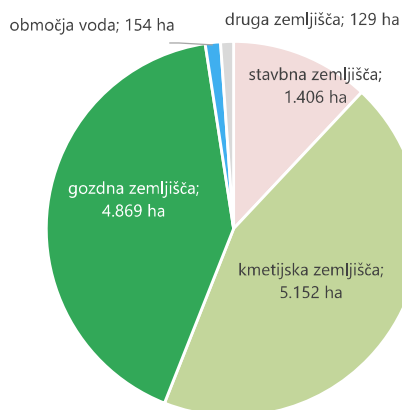
Namenska raba prostora

- ➔ Kmetijska in gozdna zemljišča predstavljajo 86 % površine občine
- ➔ Stavbna zemljišča so se v preteklih 10 letih povečala za 154 ha oz. 1,3 % površine
- ➔ Nepozidana zemljišča predstavljajo 5,76 % oz. 81,05 ha vseh stavbnih zemljišč

Analiza nepozidanih zemljišč je pokazala, da največje površine predstavljajo stanovanjske površine (54,35 ha), površine podeželskega naselja (10,24 ha), gospodarske cone (8,59 ha), osrednja območja centralnih dejavnosti (4,62 ha) ter površine za turizem (2,19 ha). Največ nepozidanih stavbnih zemljišč je v naseljih Šempeter (24,96 %) in Žalec (12,97 %).

Slika 23. Pregled namenske rabe prostora

Namenska raba prostora:²

Stavbna zemljišča:
1.406 ha (12,0 %)

Kmetijska zemljišča:
5.152 ha (44,0 %)

Gozdna zemljišča:
4.869 ha (41,6 %)

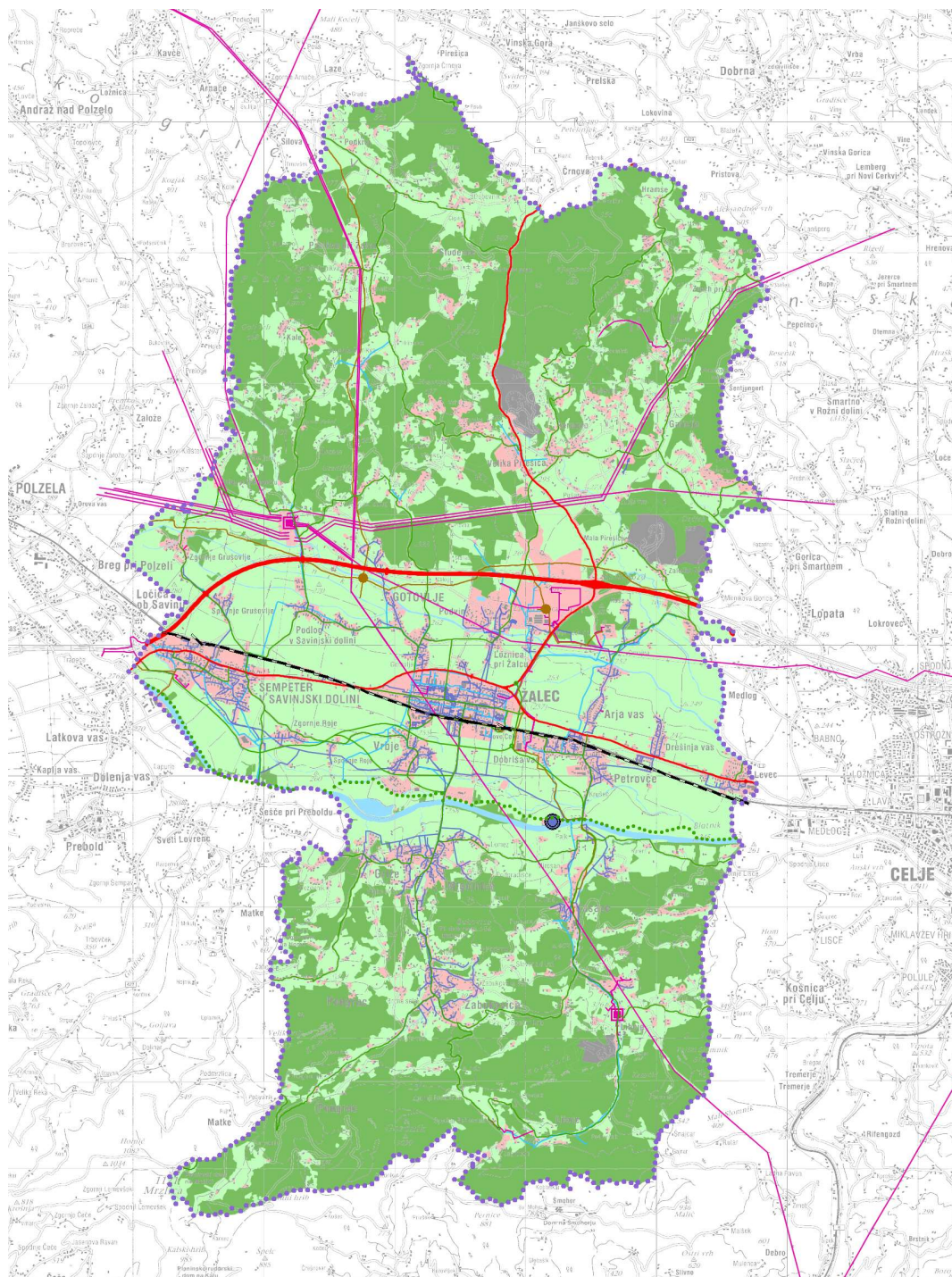
Območja voda:
154 ha (1,3%)

Območja drugih zemljišč:
129 ha (1,1 %)

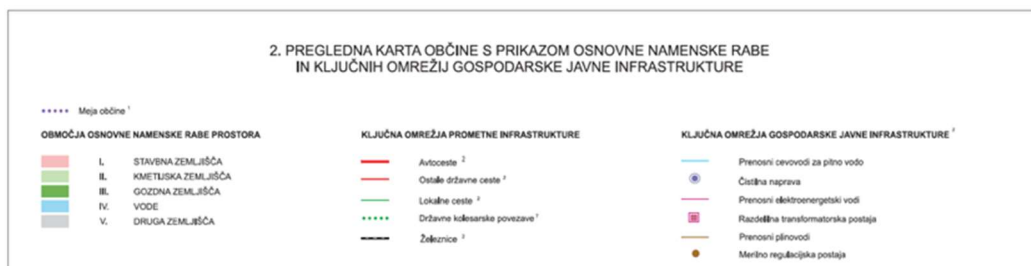
Ur.l RS št. 64/12, 91/13-popr. in 102/20

² Pregled nepozidanih stavbnih zemljišč v občini Žalec, Razvojni center PLANIRANJE d.o.o. Celje

Slika 24. Pregledna karta namenske rabe in GJI (OPN)

LEGENDA

Promet in trajnostna mobilnost

- ➔ Visoka obremenjenost obstoječega cestnega omrežja zaradi tranzita in dnevnih migracij
- ➔ Naraščanje prometa na avtocesti, več potnikov v železniškem prometu
- ➔ Rast uporabe izposoje v sistemu KolesCE
- ➔ Potrebe po posodobitvi prometne infrastrukture v in med naselji

Cestno prometno omrežje občine Žalec je razvejano. Strateška lega ob avtocesti je prednost zlasti za gospodarstvo, po drugi strani pa ustvarja **obremenjenost zaradi tranzita in dnevnih migracij**, ki jih generirajo predvsem delovno aktivni, dijaki in študenti. Vrednosti povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) kažejo na zmanjšanje v koronskem letu 2020, ponovna rast do 2022 pa ni dosegla vrednosti iz leta 2019, z izjemo merilnega mesta Arja vas AC, kjer je povečanje 2 % (vsa vozila). Med merilnimi mesti je najmanj obremenjena povezava Arja vas – Žalec v Žalcu, povsod pa prevladuje promet z osebnimi vozili. **Ob obremenjenosti in pretočnosti prometa so izziv prometna varnost, izpusti toplogrednih plinov (TGP), kakovost zraka ter hrup.**

Spodbudni so podatki o **prevozu potnikov v železniškem prometu** na progi Celje-Velenje. Od leta 2019 do 2023 se je število potnikov na postajah Petrovče povečalo za 89 %, v Žalcu za 45 % in v Šempetru za 51 % (vir: SŽ).

Tabela 3. Povprečni letni dnevni promet (PLDP)

Merilno mesto	2019		2020		2021		2022	
	vsa vozila	osebna v.	vsa vozila	osebna v.	vsa vozila	osebna v.	vsa vozila	osebna v.
Drešinja vas	15.144	13.607	12.188	10.800	13.673	12.148	14.519	12.930
Žalec TUŠ	12.619	11.241	9.867	8.695	10.938	9.665	11.779	10.408
Žalec	8.056	6.811	6.310	5.237	7.092	5.917	7.348	6.125
Šempeter	14.537	13.059	11.440	10.179	12.678	11.923	13.498	12.053
V. Pirešica	14.714	12.364	11.871	9.721	13.632	11.121	14.261	11.670
Arja vas AC	51.000	37.785	39.711	27.934	47.450	33.578	51.997	37.501

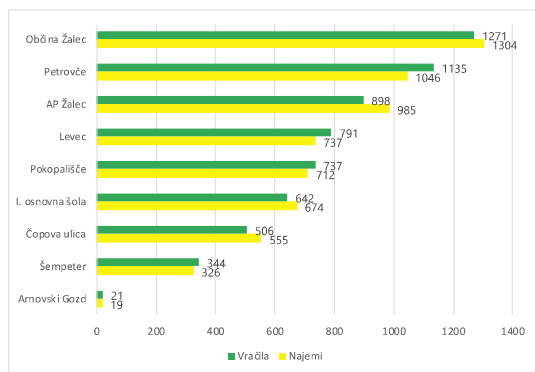
Vir podatkov: OPSI

Slika 25. Povprečna ocena urejenosti površin (Anketa 2021, n=502)

- 3,4 Sprehajalne in tematske poti
- 3,4 Javna razsvetljava
- 3,3 Parkirišča
- 3,1 Ceste in ulice
- 3,1 Pločniki
- 3,1 Javne površine, dostopnost igral
- 3,0 Kolesarske poti
- 2,8 Javni prevoz

Občani so v anketi z oceno od 1 do 5 ocenili urejenost površin, povprečne ocene prikazuje slika 24. Izpostavili so več potreb: izgradnja pločnikov in kolesarskih poti, boljša varnost na šolskih poteh, ureditev prometnega režima v posameznih naseljih, ureditev mostov v Grižah in Kasazah, boljša frekventnost javnega potniškega prometa. Občina je leta 2017 sprejela prvo **strategijo trajnostne mobilnosti** in opredelila prioritete ukrepe na več ključnih stebrih, kot so hoja, kolesarjenje, JPP. Nova strategija je v pripravi in bo osnova za pridobivanje sofinanciranja projektov.

Slika 26. Najemi in vračila koles po postajah 9/2018 – 4/2024

Kolesarska infrastruktura v občini se izboljšuje. Nova pridobitev je državna kolesarska povezava **Žalec-Celje** v dolžini 11 km (8,2 km na območju žalske občine). Predvideni sta še povezavi iz Žalca proti Zg. Savinjski dolini in preko Vranskega do Kamnika. Sicer je v občini načrtanih okoli 40 km kolesarskega omrežja na obstoječih cestah in poteh. Septembra 2018 je bil uveden javni sistem izposoje koles **KolesCE**. Od vzpostavitve do konca aprila 2024 je bilo v občini izvedenih 6.579 izposoj, v povprečju 100 na mesec, skupno prevoženih 29.453 km oz. 4,5 km na izposajo. Opazna je rast uporabe in tudi števila dnevniških izposoj (leta 2019 je bil doseženo največ 193 izposoj dnevno, lani pa 307). Občina načrtuje postopno širitev omrežja.

Varovanje okolja in gospodarske javne službe

- ➔ 93 % prebivalcev se oskrbuje z vodo iz javnega vodovoda, na kanalizacijsko omrežje priključenih 3.215 objektov od 6.412 (50 %)
- ➔ Potrebne posodobitve na objektih za pripravo pitne vode in vodovodnega omrežja
- ➔ Občina sprejela ZERO WASTE zavezo; rast nastajanja komunalnih odpadkov, manj pa je odloženih odpadkov
- ➔ Deli občine so na območjih pomembnega vpliva poplav (OPVP)

V anketi za pripravo strategije so občani v povprečju najbolje ocenili oskrbo z vodo, najmanj pa čistost potokov in rek.

Javno komunalno podjetje JKP Žalec d.o.o. na območju občine izvaja dejavnost obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode ter urejanja in čiščenja javnih površin. Gospodarske javne službe ravnanja z odpadki (zbiranje, odvoz in odlaganje) izvaja podjetje SIMBIO d.o.o. Celje, za zavetišče za zapuščene živali pa Zavod mačja hiša.

Slika 27. Povprečna ocena stanja okolja (Anketa 2021, n=502)

- 3,4** Oskrba z vodo
- 3,3** Ravnanje z odpadki
- 3,2** Kanalizacija in čistilna naprava
- 3,2** Poplavna varnost
- 3,1** Kakovost zraka
- 3,1** Stanje hrupa
- 2,9** Čistost potokov, stoječih voda, rek

Na **javni vodovod** je priključenih 19.356 prebivalcev, delež prebivalcev z lastno oskrbo je le 7 % (podatki za 2022). Dolžina vodovodnega omrežja je 202,6 km, napaja pa se iz 21 vodnih virov. Delež salonitnih cevi je 10 %, 32 % omrežja je starejšega od 40 let. Problematično je stanje objektov za pripravo pitne vode, ki so brez električnega napajanja. Delež ustreznih vzorcev vode v letu 2022 je bil 98,3 %. Občasno prihaja do težav zaradi neustreznosti pitne vode iz posameznih vodovodov. Občani so v anketi največji pomen

pripisali kvalitetni pitni vodi in opozorili na pomen takojšnjega informiranja o potrebnih ukrepih. Predvidena je širitev javnega sistema vodooskrbe na območju Griže-Migojnice. Občina Žalec kandidira tudi na razpisih za sredstva NOO s projektom Vodovodni sistem Šempeter skupaj z Občino Polzela in Občino Prebold, ocenjena višina investicije je 2,1 mio EUR.

Komunalno omrežje meri 103,2 km in ima 17 črpališč s 3.215 priključki in 10.725 prebivalci. Centralna čistilna naprava Kasaze je mehansko-biološka za Spodnjo Savinjsko dolino in posodobljena deluje od leta 2014, kapaciteta je 60.000 PE. Poleg komunalnih in padavinski voda iz naselij pritekajo na CČN tudi industrijske odpadne vode več podjetij, visoke organske obremenitve predstavljajo odpadne vode iz Mlekarnice Celeia. Glede na količino porabljene pitne vode je delež prečiščene odpadne vode 63 %. Na območju občine je še 175 MKČN do 50 PE. Na razpršenih območjih poselitve je 3.075 pretočnih in 380 nepretočnih greznic. MKČN do 50 PE in greznice predstavljajo 57 % vseh objektov (2022). Občina predvideva širitev kanalizacijskega sistema na aglomeraciji Zabukovica, v pripravi je projektna dokumentacija za izgradnjo in rezervirana sredstva v proračunu Občine Žalec (skupaj s sredstvi iz Dogovora za razvoj regij). Občina Žalec kandidira na razpisu za sredstva NOO s projektom Aglomeracija Kasaze v ocenjeni višini 2,3 mio EUR.

Količine nastalih **komunalnih odpadkov** so se povečale od 10.327 ton v 2018 na 11.603 tone v letu 2022, povečuje se tudi količina odpadkov zbranih z javnim odvozom, ki je v letu 2022 znašala 411 kg/prebivalca, kar je nad slovenskim povprečjem (361 kg/prebivalca). Zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov deluje od leta 2015 v PC NIVO Vrbje. Občina

je leta 2018 sprejela **ZERO WASTE zavezo** in predlog ukrepov na področju ozaveščanja, zmanjševanja količin odpadkov, organiziranja sistema lokalne samooskrbe, spodbujanja energetske učinkovitosti, trajnostne mobilnosti. Vzpostavljen je bil center za ponovno uporabo. Količine odloženih odpadkov so se v istem obdobju znižale od 737 na 576 ton, odloženi odpadki na prebivalca (27 kg) pa so pod slovenskim povprečjem (32 kg).

Za kakovost **kopalne vode** občina naroča mikrobiološke analize reke Savinje pri ribniku Vrbje oz. pri Griškem mostu in občasno pri drči v Šeščah. Analize so v juliju in avgustu 2023 pri ribniku Vrbje pokazale neskladnost s standardi za kopalne vode, prejšnja leta pa so bile pretežno ustrezne.

Občina je nabavila lastni merilni postaji za merjenje **onesnaženosti zunanjega zraka in obremenjenosti okolja s hrupom s prikazom podatkov na spletni strani občine**. Podatki so informativne narave. Kakovost zraka se meri v Žalcu in Petrovčah. Merjenje hrupa na vplivnem območju OMCO Metals v Žalcu v okviru opredeljenih meritev (lastna merilna postaja – letno poročilo 2020 in 2023 ter meritve zunanjih pooblaščenih izvajalcev v letu 2019) niso pokazale čezmerne obremenitve s hrupom.

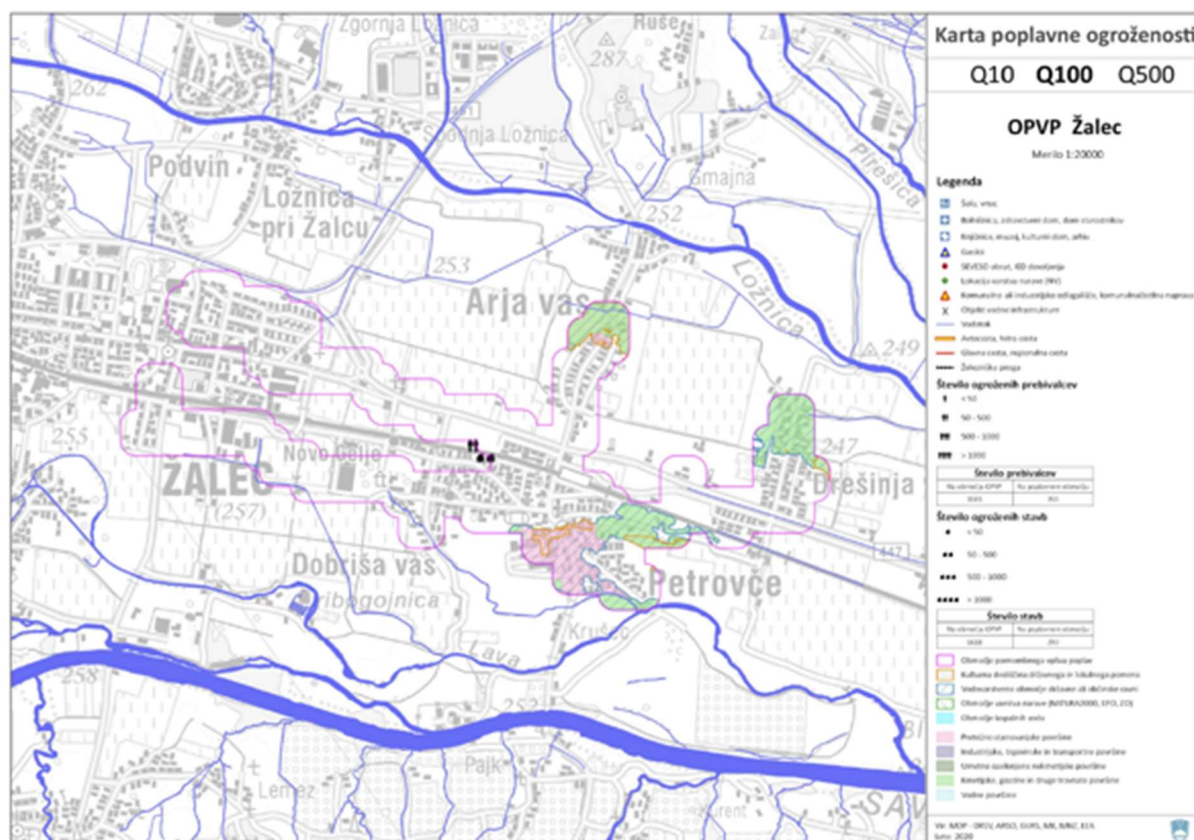
Občina Žalec skrbi za **zapuščene živali** z zagotavljanjem zavetišča in spodbujanjem odgovornega lastništva živali preko sofinanciranja sterilizacij, kastracij in oznake (čipiranja) lastniških mačk.

Poplavna varnost

Občina se nahaja na **območju pomembnega vpliva poplav** (OPVP). Poplave avgusta 2023 so prizadele več kot 700 stanovanjskih in poslovnih objektov, Savinja je porušile nasipe, zalila naselja. Ocena škode v sistemu Ajda znaša preko 76 mio EUR.

Za odpravo posledic poplav in **zmanjšanje poplavne ogroženosti** je poleg rednega vzdrževanja stanja vodotokov pomembna celovita ureditev protipoplavne zaščite na območju celotnega porečja Savinje. Slednja je v pristojnosti države, državni prostorski načrt je v pripravi.

Slika 28. Karta poplavne ogroženosti Q100

2.3. Analiza PSPN in ključni razvojni izzivi

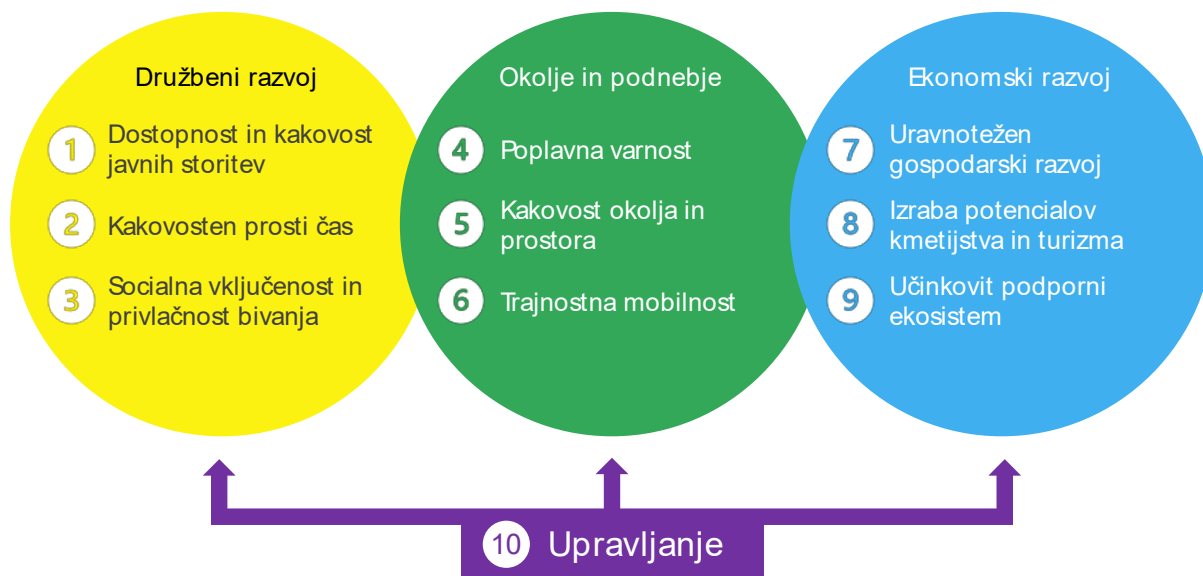
2.3.1. Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> strateška lega med Celjem, Ljubljano in Mariborom dobra prometna povezanost stabilno gospodarstvo, močna obrtniška in podjetniška tradicija zadovoljstvo podjetnikov s poslovanjem v občini urejene poslovne cone z razpoložljivi zemljišči tradicija kmetovanja in ohranjene kmetijske površine, urejeni namakalni sistemi strokovna znanja in izkušnje na področju hmeljarstva in pivovarstva napredek na področju turizma dobro razvito profesionalno institucionalno okolje na področju družbenih dejavnosti (izobraževanje, mladi, kultura, šport,...) razvita društvena dejavnost, prostovoljstvo, solidarnost finančna in administrativna podpora občine za delovanje društev dobra pokritost javnega vodovodnega omrežja splošno zadovoljstvo občanov z bivanjem v občini, privlačnost za nove priselitve interes vlagateljev za stanovanjsko gradnjo 	<ul style="list-style-type: none"> poplavna ogroženost visoka prometna obremenjenost visok delež dnevnih migracij pomanjkljiva infrastruktura za trajnostno mobilnost (peš, kolesarjenje, javni potniški prevoz, P+R) pomanjkanje kadrov v gospodarstvu, obrti in družbenih dejavnostih (zdravstvo, izobraževanje) vodovodni sistemi potrebni obnove odsotnost podjetniškega inkubatorja srednje in visoke šole izven občine hitro staranje prebivalstva pomanjkanje stanovanj pomanjkanje urejenih zelenih površin za prosti čas visoki stroški obnove kulturne dediščine neustrezna opremljenost objektov za pripravo pitne vode občasna neustrezna kakovost pitne vode slabša pokritost s komunalno infrastrukturo izzivi sobivanja s priseljenci drugih kultur omejene zmožnosti občinskega proračuna za realizacijo prioritarnih naložb
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> nadaljnji razvoj ekosistema za podporo gospodarstvu in podjetništvu, krepitev mednarodnega in medsektorskega sodelovanja krepitev strateške vloge kmetijstva in lokalne samooskrbe izkoriščanje trendov trajnostnega turizma z nadgradnjo glavnih in podpornih tur. produktov razvoj programov in ponudbe v večnamenskem centru (hotel Žalec) nadgradnja programov za mlade, starejše in druge ranljive skupine, integracija priseljencev evropska sredstva za izboljšanje poplavne varnosti in prilagajanje na podnebne spremembe razvoj trajnostne mobilnosti s podporo sredstev iz naslova Celostne prometne strategije spodbude in ukrepi za zeleni prehod (učinkovita raba energije, energija iz obnovljivih virov, zelena infrastruktura) proste prostorske zmogljivosti (tehnične, IKT, gospodinske učilnice) v popoldanskem času in med počitnicami v OŠ in POŠ krepitev aktivnosti v okviru Zero Waste zaveze vključevanje in povezovanje deležnikov LAS SSD in LASR Savinjske regije aktivna stanovanjska politika optimiziranje upravljanja občinskih služb in javnih zavodov 	<ul style="list-style-type: none"> nespodbudno okolje in zakonodaja za ohranjanje konkurenčnosti gospodarstva visoka odvisnost od države za izvedbo naložb (gradbeni protipoplavni ukrepi, državne ceste, državne kolesarske povezave, ...) počasnost uvajanja ukrepov blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe opuščanje kmetovanja v višje ležečih predelih in izginjanje kulturne krajine dodatni pritiski na občinski proračun zaradi priseljevanja (šole, vrtci, oskrba starejših,...) pasivnost prebivalstva nadaljevanje trenda hitrega staranja prebivalstva in krčenja delovno aktivnih večanje socialne neenakosti globalni vplivi (varnost, gospodarske, zdravstvene, podnebne krize)

2.3.2. Razvojni izzivi

Na osnovi analize stanja in analize PSPN ter mnenj deležnikov so prepoznani naslednji glavni razvojni izzivi občine Žalec:

Slika 29. Razvojni izzivi

IZZIV 1 - DOSTOPNOST IN KAKOVOST JAVNIH STORITEV: Ugodna geolokacija je v preteklih letih vplivala na priselitev prebivalcev v občino. S tem se povečujejo potrebe po zagotavljanju dostopnih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva. Prav tako naraščajo potrebe po urejanju kakovostne mreže storitev v občinskem središču in na podeželju. Pričakovano hitro staranje prebivalcev zahteva nove modele in pristope oskrbe starejših in drugih ranljivih skupin prebivalstva. Zagotavljanje kakovostnega primarnega zdravstva, dolgotrajne oskrbe, zagotavljanje oskrbovanih stanovanj so med ključnimi izzivi, pri čemer je realno pričakovati težave z zagotavljanjem zadostnih in ustrezno usposobljenih kadrov.

IZZIV 2 - KAKOVOSTEN PROSTI ČAS: Občina Žalec že danes zagotavlja relativno bogato ponudbo vsebin za prosti čas, ustvarjanje in druženje. Vzpostavljeno je relativno močno institucionalno okolje. Izzivi so povezani z zagotavljanjem ustreznih prostorov in površin, še zlasti na podeželju. Kakovostna ponudba za prosti čas je pomemben element kakovosti bivanja zlasti za vse občanke in občane. Izkazane so potrebe po urejanju infrastrukture za šport in rekreacijo ter večjo varnost kolesarskih in peš poti. Priložnost in svojevrsten izziv predstavlja nadaljnja ureditev ribnika Vrbje.

IZZIV 3 - SOCIALNA VKLJUČENOST IN PRIVLAČNOST BIVANJA: V občini je že danes na voljo precej programov za različne ciljne skupine. Poseben izziv so mladi, ki jih je zaradi nadaljevanja šolanja izven domače občine težje vključevati v skupnostno življenje in ustvarjanje in jih zadržati tudi v aktivni delovni dobi. Hitro staranje prebivalstva in neugodne demografske projekcije narekujejo krepitev programov za socialno vključevanje najranjivejših starejših in boljše medgeneracijsko sodelovanje. Sobivanje in vključevanje v skupnost ter aktiviranje potencialov oseb, priseljenih iz drugih kulturnih okolij so v zadnjih letih postali večji izziv predvsem zaradi jezikovnih preprek in tudi kulturnih razlik.

IZZIV 4 - POPLAVNA VARNOST: Občina se nahaja na območju pomembnega vpliva poplav (OPVP). Sanacija posledic nedavnih poplav in izvedba ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti je ključna za zagotavljanje varnosti bivanja in poslovanja. Izzivi so povezani z zagotavljanjem sredstev in kadrov za implementacijo celovitih in trajnostnih ukrepov. Ti so v pristojnosti države in nanje lokalna skupnost nima neposrednega vpliva. Nove potrebe se kažejo tudi na področju zaščite in reševanja, saj je podnebno pogojenih izrednih dogodkov vedno več. Okrepiti bo treba tudi ozaveščenost občanov.

IZZIV 5 - KAKOVOST OKOLJA IN PROSTORA: Relativno dobro ohranjenost narave in okolja je treba nadgraditi in zagotoviti ustrezno varovanje naravnih virov, kakovost zraka, vod in tal. Posebno področje je naslavljanje blaženja

podnebnih sprememb - učinkovite rabe energije, obnovljivih virov energije in nadgradnje zelene infrastrukture, ki ob ponoru ogljika bistveno prispeva k večji odpornosti in kakovosti bivanja ob naraščajočih ekstremnih vremenskih pojavih – vročina, suša, poplave, veter (prilagajanje). Posebno pozornost je treba nameniti racionalni rabi prostora, tudi z vidika uravnoveženja oz. omejitve prostora za gradnjo in revitalizacijo razvrednotenih območij.

IZZIV 6 – TRAJNOSTNA MOBILNOST: Koncept trajnostne mobilnosti postavlja v središče hojo, kolesarjenje, uporabo JPP, zagotavljanje večje varnosti cestnega prometa. Nadgradnja ukrepov trajnostne mobilnosti je nujna tudi za zagotavljanje dodatnih koristi zaradi zmanjševanja hrupa, izpustov TGP, večje varnosti in dostopnosti storitev. Naraščanje prometa in z njim povezani izzivi so pričakovani zaradi krepitve gospodarskih aktivnosti v poslovni coni Arnovski gozd; krepijo se potrebe po urejanju P+R površin ter izboljšanje priključkov na AC Arja vas.

IZZIV 7 – URAVNOTEŽEN GOSPODARSKI RAZVOJ: Ohranjati stabilno in odporno gospodarstvo ter ponuditi ustrezne površine za razvoj je izziv, ki zahteva pametno upravljanje prostora in drugih vidikov trajnostnega razvoja občine. Osrednji izziv je nadaljnje optimiziranje površin za gospodarske namene na obstoječih lokacijah poslovnih con ter širitev obstoječe poslovne cone Arnovski gozd na drugo stran avtoceste.

IZZIV 8 – IZRABA POTENCIALOV KMETIJSTVA IN TURIZMA: Kmetijstvo je strateška panoga, ki jo je treba ohranjati in razvijati tako, da se ohranjajo proizvodni potenciali, kakovost okolja in ekonomski vidiki. Nadaljnje povezovanje in dvig dodane vrednosti skozi dodatne dejavnosti bodo ključne za manjše kmetije. Na področju turizma je izziv v nadgradnji turističnih produktov, ohranjanju in trženju kulturne in naravne dediščine, dodajanju vrednosti, večanju prepoznavnosti in povezanosti akterjev.

IZZIV 9 – UČINKOVIT PODPORNİ EKOSISTEM: Za nadaljnji razvoj podjetništva in gospodarstva je potrebna nadgradnja obstoječe podpore ključnih institucij tako z vidika infrastrukture kot krepitve medsebojnega sodelovanja med podjetji, izobraževanjem, RR&I organizacijami, razvojnimi agencijami, zbornicami in drugimi subjekti ekosistema za razvoj dejavnosti, zeleni in digitalni prehod.

IZZIV 10: UČINKOVITA OBČINSKA UPRAVA IN DOBRO UPRAVLJANJE predstavljata osnovo za naslavljanje zgornjih izzivov. Omejenost in pa potreba po vzdržnosti občinskega proračuna zahtevata preišljen pristop za zagotavljanje obveznih in razvojnih nalog ter sinergijsko delovanje z javnimi zavodi, podjetji in drugimi lokalnimi skupnostmi. Občinska uprava mora nadgraditi obstoječo komunikacijo z občani, gospodarstvom, in drugimi deležniki ter okrepiti dostopnost in kakovost storitev. Pri tem so pomembne tudi digitalne rešitve, ki bodo hkrati omogočale bolj informirano sprejemanje odločitev.

**RAZVOJNA VIZIJA,
CILJI IN UKREPI**

3. Razvojna vizija, strateški cilji in ukrepi

3.1. Razvojna vizija občine Žalec 2030+

Vizija občine predstavlja dolgoročen pogled na zeleno prihodnje stanje. Žalec 2030+ je

VKLJUČUJOČA, ODPORNA in DINAMIČNA SKUPNOST v ZELENI DOLINI.

- ★ Vključujoča skupnost z visoko kakovostjo sobivanja vseh generacij ★
- ★ Zdravo in podnebno odporno okolje ★
- ★ Privlačno in dinamično gospodarsko središče na stičišču glavnih poti ★
- ★ Učinkovito upravljanje razvoja ★

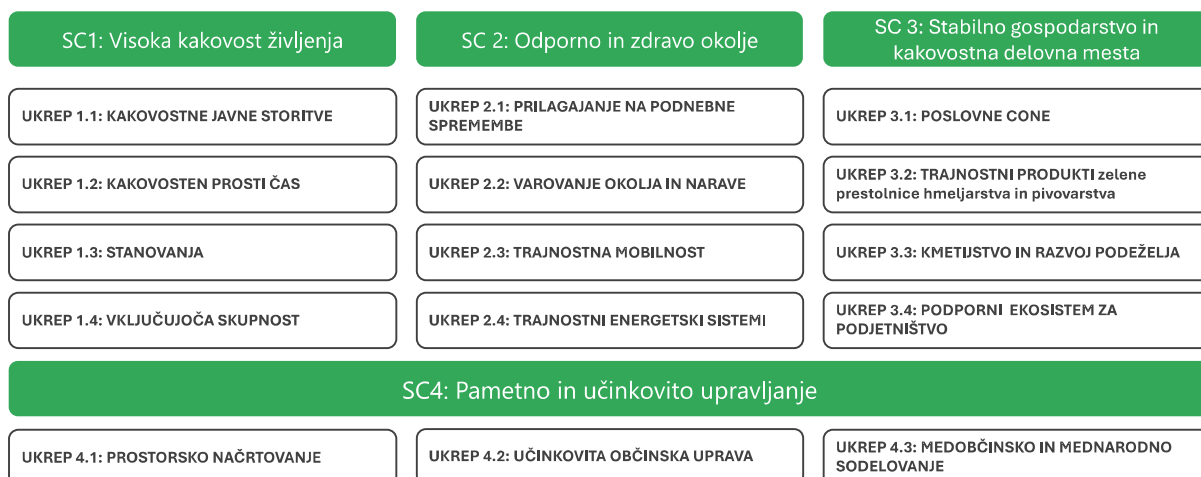
V ospredje razvojnih prizadevanj občina postavlja naslednje **pristope in načela**:

- ★ **Trajnostni razvoj in odpornost** – razvojne procese in dejavnosti oblikujemo na način, da upoštevamo ekonomske, družbene in okoljsko podnebne dimenzije na način, da delujemo v dobrobit sedanje in prihodnjih generacij. Skrbimo za ohranjanje zelene doline in spoštujemo njene omejitve, zato delujemo zmerno.
- ★ **Racionalna raba prostora in uravnovežen razvoj naselij** - racionalno in premišljeno upravljamo s prostorom, prednost dajemo prenovi razvrednotenih območij pred novimi pozidavami. Ohranjamo kmetijske in gozdne površine in iščemo ravnovesje med različnimi rabami prostora. Z občutkom obravnavamo pritiske na dodatno priseljevanje. Skrbimo za uravnovežen razvoj mesta in podeželja in krepimo povezanost med njima.
- ★ **Vključenost in skupnostno (so)delovanje** – občutljivi smo za potrebe vseh generacij in skupin prebivalstva. Krepimo občutek za sočloveka, razvijamo prostovoljstvo in spodbujamo solidarno delovanje v skupnosti.
- ★ **Participacija občanov in drugih deležnikov** – v razvojne procese vključujemo prebivalce in druge deležnike in ustvarjamo prostor za dialog in skupno razumevanje izzivov ter za soustvarjanje rešitev.
- ★ **Odprtost in povezovanje** – odprti smo za tvorno sodelovanje s sosednjimi občinami in širše v regiji, Sloveniji in mednarodni skupnosti. S tem krepimo socialni kapital in ustvarjamo sinergije v prostoru.
- ★ **Inovativnost in podjetništvo** – nadalje krepimo podjetnost in inovativnost in gradimo na tradiciji podjetništva, spodbujamo lokalno in regionalno povezovanje za zeleni in digitalni prehod.
- ★ **Učinkovito upravljanje** – zagotavljamo uporabnikom prijazne in učinkovite javne storitve, postopoma krepimo dostopnost in preglednost skozi digitalne rešitve. Racionalno in vzdržno upravljamo z občinskim premoženjem.

3.2. Strateški cilji in ukrepi

Na osnovi prepoznanih izzivov in vizije razvoja so opredeljeni strateški razvojni cilji občine Žalec do leta 2030. Ti sledijo področjem trajnostnega razvoja, upravljanje pa predstavlja horizontalni strateški cilj. Vsak strateški cilj je nadalje opredeljen z ukrepi, ki so na operativni ravni predstavljeni v akcijskem načrtu.

Slika 30. Pregled strateških ciljev in ukrepov

Strateški cilj 1: VISOKA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Rezultat: Zagotavljamo kakovostne javne storitve in soustvarjamo solidarno in vključujočo skupnost

V naslednjem obdobju bo občina nadgradila dosedanja vlaganja v zagotavljanje dostopnih in kakovostnih pogojev bivanja in javnih storitev. Pri tem se skupaj s partnerji loteva nadaljnjega izboljševanja infrastrukturnih pogojev na področju izobraževalne, zdravstvene in socialno varstvene dejavnosti, športa, kulture in prostega časa. Osredotočamo se zlasti na potrebe vseh skupin prebivalstva, mladih in mladih družin, da si lahko svojo prihodnost ustvarijo v občini in pa na starejše in druge ranljive ciljne skupine, da bo zanje ustrezno poskrbljeno.

Ključna za varno in vključujočo prihodnost je krepitev skupnostnega duha, solidarnosti in povezanosti različnih generacij.

Operativni cilji:

- i. Izboljšanje prostorskih pogojev za izvajanje vzgoje in izobraževanja, zdravstvene dejavnosti in dejavnosti za prosti čas
- ii. Krepitev dostopnosti in kakovosti storitev za ranljive ciljne skupine
- iii. Krepitev socialne povezanosti v skupnosti

Kazalniki rezultata:

Kazalnik rezultata	Enota	Začetna vrednost	Ciljna vrednost 2030	Vir
K.1.1 Zadovoljstvo občanov z bivanjem v občini	delež %	Zelo zadovoljni: 13,9 % (2021)	Zelo zadovoljni: 15,3 %	Anketa, RA Savinja
K1.2 Telesni fitnes otrok	indeks	51,9 (2022)	Ohranjanje ali povečanje	NIJZ
K1.3 Vključenost otrok v vrtce (% med vsemi 1-5 let)	delež %	81,7 % (šolsko leto 2023/2024; SI= 82,5 %)	Nacionalno povprečje	SURS
K1.4 Indeks staranja	Indeks 1.7.	155,9 (2023)	Vsaj ohranjanje	SURS
K1.5 Športne površine	m ² /prebivalca	Pokrite površine: 0,26 Nepokrite površine: 1,52 (2022)	Povečanje za 5 %	Občina Žalec
K1.6 Društva	število	280 (2024)	ohranjanje	AJPES
K1.7 Projekti s podporo participativnega proračuna	število	do 2 na KS ali MS (2023)	ohranjanje	Občina Žalec

Predvideni ukrepi:

- Ukrep 1.1 – Kakovostne javne storitve
- Ukrep 1.2 – Kakovosten prosti čas
- Ukrep 1.3 – Stanovanja
- Ukrep 1.4 – Vključujoča skupnost

Strateški cilj 2: ODPORNO IN ZDRAVO OKOLJE

Rezultat: Odpornejši smo na podnebne spremembe, zagotavljamo čisto, zdravo okolje in naravo. Imamo varne prometne povezave in več trajnostne mobilnosti.

Okrepili bomo odpornost skupnosti na podnebne spremembe, pri čemer je prednostno zmanjšanje poplavne ogroženosti ter sanacija škode po poplavih v letu 2023. Pri tem bo ključno sodelovanje z državo, v katere pristojnosti je upravljanje vodotokov, in ciljano zadrževanje meteornih vod na mestu nastanka (npr. modro-zelena infrastruktura).

Občina bo nadaljevala aktivnosti za povečanje energetske učinkovitosti in povečanje rabe energije iz obnovljivih virov. Nadaljujejo se naložbe v zagotavljanje osnovnih storitev, kot so oskrba z vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, še bolj ambiciozno pa želi občina krepiti zero waste zavezo, tudi v povezavi s krožnim gospodarstvom. Občina zagotavlja spremljanje in ukrepanje za zagotavljanje čistega in zdravega okolja.

Voda je strateška dobrina in v prihodnosti bo treba z njo še bolj racionalno upravljati tudi v luči povečanih potreb v kmetijstvu in drugih dejavnostih. Ohranjanje in zaščita kmetijskih in gozdnih površin ter narave/biotske raznovrstnosti so pomembni tudi z vidika prilagajanja podnebnim spremembam. Za kakovost bivanja je ob vse ekstremnejših vremenskih pojavih nujna krepitev zelenih sistemov v naseljih.

Na področju prometa želimo izboljšati načrtovanje in vzpostaviti pogoje za več trajnostne mobilnosti, zagotoviti varne šolske poti v mestu in središčnih naseljih na podeželju. Posebna pozornost se nameni urejanju motoriziranega prometa skozi glavna naselja in poslovno cono Arnovski gozd.

Operativni cilji:

- i. Večanje odpornosti na podnebne spremembe (blaženje in prilagajanje)
- ii. Varovanje okolja (zrak, voda, tla, hrup)
- iii. Boljša prometna varnost in trajnostna mobilnost
- iv. Trajnostno upravljanje z energijo

Kazalniki rezultata:

Kazalnik rezultata	Enota	Začetna vrednost	Ciljna vrednost 2030	Vir
K2.1 Protipoplavna varnost	Ukrep	0 (2023)	Državni prostorski načrt	RS
K2.2 Javne zelene površine	m ²	360.000 (2023)	Okoli 400.000	JKP Žalec
K2.3 Priključenost prebivalcev na javni vodovod	delež	93 % (2023)	Povečanje (aglomeracije nad 1.000 PE)	JKP Žalec
K2.4 Priključenost prebivalcev na kanalizacijo	delež	50 % (2023)	povečanje	JKP Žalec
K2.5 Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom na prebivalca	kg/prebivalca	411 (2023)	zmanjšanje	JKP Žalec, SURS
K2.6 Celostna prometna strategije	Dokument	Obstoječa CPS (2017)	Nova strategija z ukrepi	Občina Žalec
K2.7 Sončne elektrarne na javnih površinah	kW	20,40 (2023)	300	Občina Žalec
K2.8 Lokalni energetski koncept	dokument	LEK, (2015)	Nova strategija z ukrepi	Občina Žalec
K2.9 Ogljični odtis občine	tCO ₂ ekv.	NP – se izračuna (2025)	znižanje	Občina Žalec

Predvideni ukrepi:

- Ukrep 2.1 – Prilagajanje na podnebne spremembe
- Ukrep 2.2 – Varovanja okolja in narave
- Ukrep 2.3 – Trajnostna mobilnost
- Ukrep 2.4 – Trajnostni energetske sistemi

Strateški cilj 3: STABILNO GOSPODARSTVO IN KAKOVOSTNA DELOVNA MESTA

Rezultat: Krepimo podjetniško aktivnost in trajnostna delovna mesta na osnovi lokalnih potencialov.

Občina Žalec želi nadalje ostajati prednostna izbira podjetnikov in jim omogočiti primerne pogoje za opravljanje poslovne dejavnosti, hkrati pa racionalno upravljati s prostorom.

Trajnostni turizem kot prepoznana perspektivna dejavnosti z multiplikacijskim učinkom se bo krepila v smeri razvoja povezanih trajnostnih turističnih produktov v destinaciji Spodnje Savinjske doline.

Kmetijstvo in ohranjanje obdelanosti je za občino strateškega pomena in zahteva usklajeno načrtovanje, še zlasti v povezavi s trajnostnim ohranjanjem naravnih virov.

Še naprej se krepijo aktivnosti podpore razvoju gospodarstva in kmetijstva tudi s komplementarnimi ukrepi, še posebej s ponudbo prostorov in podpornih storitev za potencialne podjetnike in novo ustanovljena podjetja ter v povezovanju z zreli podjetji, ki delujejo v občini in širše.

Operativni cilji:

- i. Upravljanje poslovnih con
- ii. Trajnostni turistični produkti in upravljanje destinacije Spodnje Savinjske doline
- iii. Ohranjanje kmetijstva in gozdarstva
- iv. Spodbudno okolje za zagon in rast podjetij

Kazalniki rezultata:

Kazalnik rezultata	Enota	Začetna vrednost	Ciljna vrednost 2030	Vir
K3.1 Zadovoljstvo s poslovanjem v občini	delež	Zelo zadovoljni: 20,7% (2021)	Zelo zadovoljni: 23 %	Anketa, RA Savinja
K3.2 Zasedenost poslovne cone	delež % površin	72 % (2024)	90 %	Občina Žalec
K3.3 Stopnja delovne aktivnosti	%	69,7 (2023)	Vsaj enaka slovenskemu povprečju	SURS
K3.4 Ustvarjene nočitve	število	28.009 (2023)	+ 10 %	SURS
K3.5 Kmetijska zemljišča v uporabi, od tega v ekološki p.	ha	4.345 (2020) Ekološka pridelava – 164,79 ha (2023)	Ohranjanje KZ Povečanje eko. pridelave	SURS, popis kmet. MKGP, KGZS
K3.6 Podjetniški inkubator	Skupna površina, m ²	0 (2024)	340	Občina Žalec
K3.7 Inovacije	Število prijav	12 (2023)	Ohranjanje%	Inovator leta SSD

Predvideni ukrepi:

- Ukrep 3.1 – Poslovne cone
- Ukrep 3.2 – Trajnostni produkti zelene prestolnice hmeljarstva in pivovarstva
- Ukrep 3.3 – Kmetijstvo in razvoj podeželja
- Ukrep 3.4 – Podporni ekosistem za podjetništvo

Strateški cilj 4: PAMETNO IN UČINKOVITO UPRAVLJANJE

Rezultat: Učinkovita občinska uprava. Boljši dostop do storitev za občane. Vključenost občanov v sprejemanje razvojnih politik na lokalni ravni.

Za uspešno realizacijo razvojne strategije bo občina izboljševala učinkovitost načrtovanja, izvajanja in upravljanja občinskega proračuna, krepila bo usposobljenost zaposlenih v upravi in javnih zavodih občine ter iskala sinergije in optimizirala delovanje.

Povečati želimo dostopnost in kakovost storitev za občane in jih bolj vključiti v odločanje o strateških vprašanjih.

Prav tako želimo v sodelovanju z ostalimi občinami utrditi svojo pozicijo v Spodnji Savinjski dolini in širše skozi projektno in drugo interesno sodelovanje.

Operativni cilji:

- i. Izboljšati učinkovitost načrtovanja, izvajanja in upravljanja občinskega proračuna
- ii. Krepiti dostopnost in kakovost storitev za občane
- iii. Utrditi svojo pozicijo v Spodnji Savinjski dolini in širše

Kazalniki rezultata:

Kazalnik rezultata	Enota	Začetna vrednost	Ciljna vrednost 2030	Vir
K4.1 Koefficient razvitosti občin	indeks	1,08 (2024)	ohraniti oz. izboljšati	Ministrstvo za finance
K4.2 Pobude občanov	sistemska rešitev	0 (2024)	1	Občina Žalec
K4.3 Nadgradnja participativnega proračuna	stopnja participativnosti	odločanje svetov KS (2023)	večanje soodločanja občanov	Občina Žalec
K4.4 Sodelovanje v mednarodnih projektih in partnerstvih	število	6 (2023)	vsaj 8	Občina Žalec
K4.5 Število e-vlog na letni ravni	število e-vlog	100 (2023)	300	RAS, Občina Žalec

Predvideni ukrepi:

Ukrep 4.1 – Prostorsko načrtovanje

Ukrep 4.2 – Optimiziranje upravljanja

Ukrep 4.3 – Medobčinsko in mednarodno sodelovanje

AKCIJSKI IN FINANČNI NAČRT

4. Akcijski in finančni načrt

4.1. Akcijski načrt

V tem delu je predstavljen načrt ukrepov za doseganje strateških ciljev. Za vsak ukrep so predstavljeni osnovni namen, ključne aktivnosti, programi ali ključni projekti ter morebitne komplementarnosti med njimi.

4.1.1. Ukrepi SC 1: VISOKA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Ukrep 1.1 – Kakovostne javne storitve

Namen ukrepa je zagotavljati ustrezne infrastrukturne pogoje za dejavnosti vzgoje in izobraževanja ter zdravstva in povečati dostopnost programov za občane.

- 1.1.1 Spodbudno vzgojno izobraževalno okolje
- novogradnja vrtca na Ponikvi
 - zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih standardov v vzgoji in izobraževanju glede na rastoče potrebe
 - sprotno reševanje prostorskih stisk v osnovnih šolah
 - zagotavljanje univerzalne dostopnosti v izobraževalnih ustanovah (dostopnost za invalide, slušne zanke in drugi primerni ukrepi)
 - podpora pri zagotavljanju kadrov v šolstvu (stanovanjska in štipendijska politika, usmerjena na deficitarne poklice v izobraževanju)
 - krepitev programov vseživljenjskega učenja
- 1.1.2 Dostopnost zdravstvenih storitev
- podpora pri zagotavljanju kadrov v zdravstvu (stanovanjska in štipendijska politika)
 - podpora aktivnostim in programom promocije zdravja (ozaveščanje prebivalstva, sodelovanje javnih institucij in civilne družbe)
 - krepitev duševnega zdravja v skupnosti
 - zdravje na daljavo in krepitev telemedicine
 - obnova ambulant in ureditev prostorov za zdravstveno dejavnost

Ukrep 1.2 – Kakovosten prosti čas

Namen ukrepa je izboljšati pogoje za zdravo, aktivno in dinamično preživljanje prostega časa vseh generacij in s tem izboljšanje kakovosti življenja v občini.

- 1.2.1 Površine za šport in rekreacijo
- urejanje omrežja rekreativnih kolesarskih poti in njihova povezava z državnima kolesarskima potema Žalec-Vransko, Zgornja Savinjska dolina – Žalec
 - digitalizacija rekreativnega kolesarskega omrežja in peš poti (npr. Pot od hmelja do piva, Hmeljska pot)
 - obnova in urejanje športnih površin in infrastrukture (Športni center Žalec – nogometno igrišče z umetno travo, obnova tartanske steze in dodatne vsebine; posodobitev športnih površin v okviru osnovnih šol, urejanje fitnes površin na prostem, večnamenska športno rekreativna dvorana 2030+)
 - ureditev kopalnega območja ob Savinji (registracija, vzpostavitev kopalnega reda, upravljanje)
- 1.2.2 Skupnostne javne površine
- urejanje zelenih javnih površin v naseljih in vaških središčih, zelene povezave
 - urejanje otroških igrišč na javnih površinah (obnova obstoječih in vzpostavitev novih igrišč)
 - urejanje skupnostnih vrtov
 - ureditev ribnikov Tajht in Vrbje
 - širitev območja športnega centra Žalec severozahodno od obstoječega športnega centra Žalec. Ker je obstoječe območje športnega centra Žalec na lokaciji južno od regionalne ceste popolnoma in zato ne omogoča več pozidave ali širitve, je predvidena širitev športno rekreacijskega območja Žalec na lokacijo severozahodno od križišča regionalne ceste II. reda Žalec – Šempeter in lokalne ceste LC 490440 Žalec – V. Pirešica. V območju za širitev (površine cca. 13,3 ha) je med ostalimi športno rekreacijskimi objekti predvidena tudi umestitev večje večnamenske športne dvorane z najmanj 1500 sedeži, večje parkirne površine z zadostnim številom parkirnih mest, ureditev večjih zunanjih športno rekreativnih površin (skate park, fitnes, tekalne steze, itd.) z ustreznimi servisnimi objekti in objekti za

namestitev udeležencev športnih prireditev, ureditve parkovnih ureditev obvodnih in nepozidanih površin območja

1.2.3 Programi na področju kulture

- ureditev dodatnih prostorov za knjižnično in glasbeno dejavnost
- dvorec Novo Celje – vzdrževanje, nove vsebine, revitalizacija
- Savinovo gospodarsko poslopje – vzdrževanje, nove vsebine
- podpora kakovostnemu izboljšanju obstoječih in vzpostavitvi novih programov.

Učinki ukrepa dopolnjujejo ukrep 3.2 Trajnostni turistični produkti.

Ukrep 1.3 – Stanovanja

Namen ukrepa je zagotoviti ustrezno podporo in sodelovanje z zasebnimi investitorji, ki bodo v občini vlagali v povečanje ponudbe stanovanj. Prednostno se občina usmerja v revitalizacijo obstoječih površin. Ukrep zajema:

1.3.1 Podpora investitorjem

- podporo investitorjem pri pripravi investicij in pridobivanju upravnih dovoljenj za večstanovanjsko gradnjo
- podpora investitorjem pri revitalizaciji obstoječega stavbnega fonda.

1.3.2 Upravljanje

- zagotavljanje površin za individualno gradnjo v okviru obstoječega prostorskega načrta
- upravljanje in vzdrževanje stanovanj v občinski lasti (izvaja upravljavec SIPRO d.o.o.)
- stanovanja za potrebe ranljivih skupin

Ukrep 1.4 – Vključujoča skupnost

Namen ukrepa je podpora pri vključevanju različnih skupin v skupnost in spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in solidarnosti med občani.

1.4.1 Skrb za starejše in druge ranljive skupine (invalidi, osebe s posebnimi potrebami, osebe z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, migranti)

- vzpostavitev modela mreže integrirane dolgotrajne oskrbe (intenzivna povezava z lokalnim okoljem v okviru formalne in neformalne oskrbe, potencialna uvedba koordinatorskega integrirane dolgotrajne oskrbe na lokalni ravni)
- podpora pri zagotavljanju ustreznih kadrov za oskrbo starejših in drugih ranljivih skupin
- razvoj ponudbe oskrbovanih stanovanj (zasebni investitorji)
- krepitev programov, ki spodbujajo zdrav življenjski slog

1.4.2 Večnamenski center Žalec

- ureditev objekta in razvoj programov za ustvarjalnost in prosti čas za različne generacije

1.4.3 Krepitev prostovoljstva in vključevanja občanov v skupnost

- širitev programa Prostofer (vključevanje več prostovoljcev)
- krepitev prostovoljstva, večja vključenost krajevnih skupnosti
- nadaljnja podpora delovanju društev in aktivnostim povezovanja ljudi v skupnosti
- podpora integraciji priseljencev v skupnost (jezikovna integracija, programi integracije v okviru MC Žalec in drugih organizacij, kot so UPI Žalec, Hiša sadeži družbe, RK, Karitas)

4.1.2. Ukrepi SC 2: ODPORNO IN ZDRAVO OKOLJE

Ukrep 2.1 – Prilagajanje na podnebne spremembe

Namen ukrepa je povečati poplavno varnost naselij na območju velikega vpliva poplav ter povečati odpornost ključnih deležnikov in prebivalstva za prilagajanje na podnebne spremembe in blaženje.

2.1.1 Celostno upravljanje z vodo (protipoplavne rešitve, voda za namakanje)

- izvedba interventnih ukrepov po poplavah
- aktivno sodelovanje lokalne skupnosti pri opredelitvi protipoplavnih ukrepov in pri pripravi DPN

- vzdrževanje vodotokov in njihova ekološka sanacija-revitalizacija (DRSV)
- zadrževanje meteornih vod v naseljih (modro-zelena infrastruktura)
- izvajanje sonaravnih ukrepov za zadrževanje vode (mlake, jezera, akumulacije)
- sonaravno čiščenje vodotokov
- preventiva in sanacija plazov

2.1.2 Zaščita in reševanje

- posodabljanje opreme v gasilskih društvih (nabava vozil in druge opreme)
- prostori in oprema za potrebe Civilne zaščite in PGD
- usposabljanje prvih posredovalcev in članov CZ ter PGD

2.1.3 Ozaveščanje prebivalstva in drugih deležnikov

- aktivnosti ozaveščanja in usposabljanja različnih skupin prebivalstva za prilagajanje na podnebne spremembe in ravnanje v primeru izrednih dogodkov
- krepitev vključevanja otrok in mladine v gasilstvo in druge službe CZ (kinologi, jamarji, radioamaterji, RK,...)
- vzpostavitev demonstracijskega območja ali interaktivnih vsebin s predstavitvijo preživetvenih ukrepov ob naravnih katastrofah
- širitev mreže defibrilatorjev

Ukrep 2.2 – Varovanja okolja in narave

Namen ukrepa je zagotavljanje storitev javnih gospodarskih služb na tem področju, varovanje okolja, krepitev zelenih sistemov v mestu in varovanje narave. Z varovanjem virov, racionalno rabo, rabo obnovljivih virov in zmanjšanjem odpadkov je cilj prispevati k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov (blaženje podnebnih sprememb).

2.2.1 Oskrba s pitno vodo

- izdelava študije o razpoložljivih vodnih virih
- širitev vodovodnega sistema na območja, kjer oskrba z javnim vodovodom še ni zagotovljena
- posodobitev objektov za zajem, pripravo in distribucijo pitne vode
- obnova vodnih virov in skrb za zaloge pitne vode
- zmanjševanje vodnih izgub

2.2.2 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

- izgradnja kanalizacijskega sistema v aglomeraciji Zabukovica in Kasaze ter popolnitve na območjih, kjer je sistem že zgrajen in so potrebni manjši investicijski vložki za doseganje višje stopnje priključenosti znotraj aglomeracije
- spodbujanje izgradnje malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) na območjih razpršene poselitve, kjer javni kanalizacijski sistem ni in ne bo zgrajen

2.2.3 Ravnanje z odpadki

- nadaljevanje in krepitev Zero waste zaveze; aktivnosti ozaveščanja prebivalcev za zmanjševanje nastajanja odpadkov, za ustrezno ločevanje odpadkov na izvoru, zmanjševanje uporabe plastike za enkratno uporabo, spodbujanje ponovne uporabe idr.
- krepitev krožnih pristopov med podjetji (podjetniške iniciative)
- demonstracijski projekti na področju krožnega gospodarstva

2.2.4 Zrak in hrup

- ohranjanje ali po potrebi širitev aktivnosti monitoringa za spremljanje stanja onesnaženosti zraka in stanja hrupa
- ukrepanje po potrebi

2.2.5 Varovanje narave in zeleni sistemi

- ohranjanje obstoječih ekološko pomembnih območij, naravnih vrednot, NATURE 2000 in zavarovanih območij narave in biotske raznovrstnosti
- pristop k celovitemu upravljanju večjih varovanih območij narave (npr. KP ribnik Vrbje z zaledjem, Jama Pekel in KP Ponikovski Kras, NS Reka Ložnica, NATURA 2000) – priprava načrtov upravljanja in določitev upravljalca
- krepitev in povezovanje zelenih sistemov mesta (skladno s prostorskimi akti dodatne ozelenitve javnih površin – zelenic in trgov, ozelenitev parkirišč, ozelenitve ključnih peš in kolesarskih poti v urbanih središčih in med naselji idr.)

- posodabljanje katastra zelenih površin in katastra dreves
- nadzor stanja dreves in redno arboristično vzdrževanje

Aktivnost 2.2.5 podpira ukrep 2.1 Prilagajanje na podnebne spremembe in ukrep 1.2 Kakovosten prosti čas.

Ukrep 2.3 – Trajnostna mobilnost

Namen ukrepa je izboljšati pogoje za trajnostno mobilnost v mestu, zmanjševanje motoriziranega prometa in zagotavljanje večje prometne varnosti. Podrobnejše usmeritve in ukrepi bodo opredeljeni v **Celostni prometni strategiji občine Žalec**, ki predstavlja podlago za pridobivanje sredstev za realizacijo ukrepov trajnostne mobilnosti.

2.3.1 Kolesarsko omrežje

- izgradnja varnih kolesarskih povezav v urbanih središčih in med naselji z gostejšo poselitvijo
- širitev omrežja za izposoje javnih koles KOLESCA
- povezovanje kolesarskih poti v širše občinsko in regionalno ter nacionalno omrežje.

2.3.2 Varna hodljivost

- urejanje varnih šolskih in drugih peš poti
- spodbujanje hoje namesto motoriziranih oblik mobilnosti

2.3.3 Javni potniški promet

- aktivnosti za izboljšanje frekventnosti medkrajevnih avtobusnih in železniških povezav
- ozaveščanje za rabo javnega prevoza (avtobus, železnica) za delovne migracije, prevoze v šolo
- uvajanje alternativnih rešitev za prevoze znotraj občine z uporabo okolju prijaznejših načinov premikanja

2.3.4 Umirjanje in zmanjševanje motoriziranega prometa

- umirjanje in povečanje pretočnosti prometa skozi naselja (urejanje krožišč, omejitve hitrosti)
- določitev lokacije in ureditev P+R na območju AC Arja vas v sodelovanju s sosednjimi občinami in državo in na mestnem robu/obrobju mesta Žalec
- prilagajanje parkirne politike za zmanjševanje rabe avtomobilov in povečanje dostopnosti za obiskovalce mesta
- Izvedba rekonstrukcije novega križišča »Diverging Diamond Interchange« (DDI) na območju AC priključka Žalec (Arja vas) na AC A1. Na podlagi izdelanih strokovnih podlag je bilo ugotovljeno, da je glede na stanje vhodnih podatkov obstoječih in predvidenih prometnih obremenitev na predmetnem območju, izvedba takšnega križišča edina možna rešitev, ki bistveno povečuje prometno varnost obravnavanega priključka in s katero se hkrati zmanjša verjetnost kolon na izvoznih rampah AC, odpravlja problem izsiljevanja pri vključevanju v glavno prometno smer ter odpravlja tudi možnost nasprotnih voženj na AC. Izvedba DDI križišča predvidoma ne zahteva večjih gradbenih posegov, kakor tudi ne posega na zemljišča, ki niso v lasti RS. Rekonstrukcija omenjenega DDI križišča in s tem normalizacijo prometnih tokov na širši medobčinski ravni, smo uvrstili med ključne razvojne izzive Občine Žalec na regionalni ravni.
- Umestitev trase južne povezovalne ceste ob visokovodnih suhih zadrževalnikih na območju Občine Žalec v okviru državnega prostorskega načrta DPN za ureditev celovitih ukrepov za zagotavljanje poplavne varnosti Spodnje Savinjske doline. Povezovalna cesta bi potekala ob ali po nasipih in bi v prvi fazi izgradnje nasipov imela funkcijo gradbene ceste za izgradnjo samih zadrževalnikov, v drugi fazi pa bi imela ta cesta funkcijo vzdrževalne ceste za visokovodne nasipe s hkratno funkcijo južne povezovalne ceste od priključka na avtocesto v Šempetru v Savinjski dolini do Petrovč oz. Medloga

2.3.5 Načrtovanje in upravljanje mobilnosti

- optimiziranje prometa in mobilnosti z uporabo pametnih rešitev
- širitev omrežja e-polnilnic v povezavi z gospodarstvom

Ukrep trajnostne mobilnosti prispeva k blaženju podnebnih sprememb in kakovosti okolja (aktivnost 2.2.4)

Ukrep 2.4 – Trajnostni energetske sistemi

Namen ukrepa je povečati stopnjo samooskrbnosti z obnovljivi viri energije in povečati energetske učinkovitost in posledično zmanjševati izpuste toplogrednih plinov (TGP). Za potrebe prostorskega načrtovanja in trajnostnega načrtovanja in implementacije energetskih rešitev se **posodobi Lokalni energetski koncept občine**.

2.4.1 Energetske prenovе javnih objektov

- priprava in realizacija projektov za energetske prenove javnih stavb v lasti občine
- energetska prenova večstanovanjskih stavb v sodelovanju z upravljavcem SIPRO

2.4.2 Obnovljivi viri energije

- priprava in izvedba projektov za samooskrbo z obnovljivimi viri energije (nadaljnja izgradnja sončnih elektrarn na javnih površinah)
- vzpostavitev energetske skupnosti
- izboljšanje zmogljivosti elektro omrežja (koordinacija z Elektro Celje)

2.4.3 Učinkovita javna razsvetljava

- po potrebi širitev omrežja javne razsvetljave
- uvajanje pametnih rešitev upravljanja z javno razsvetljavo

2.4.4 Daljinski sistem ogrevanja

- izdelava študije za prehod kotlovnice iz fosilnih virov toplotne energije na smiselne in ekonomsko upravičene obnovljive vire
- priprava projektov in pridobivanje virov financiranja za postopen prehod na OVE

2.4.5 Energetsko svetovanje in spodbude za občane

- nadaljevanje projekta ENSVET (svetovanje občanom na področju URE in OVE, pomoč pri razpisih Eko sklada)
- vzpostavitev kontaktne točke BORZEN (informacije za uvedbo OVE za občane, javne zavode in podjetnike)

4.1.3. Ukrepi SC 3: STABILNO GOSPODARSTVO IN KAKOVOSTNA DELOVNA MESTA

Ukrep 3.1 – Poslovne cone

Namen ukrepa je zagotavljati primerne površine za gospodarsko dejavnost v občini in pri tem uravnotežiti interese po rabi prostora. Zato je ključna usmeritev v racionalizacijo oz. optimizacijo obstoječih površin ter revitalizacijo razvrednotenih površin.

Za uspešen nadaljnji razvoj gospodarstva in upoštevanje potrebe investitorjev ter povpraševanje po stavbnih zemljiščih za umeščanje gospodarskih dejavnosti na območju občine ocenjujemo, da je smotrna širitev obstoječe poslovne cone Arnovski gozd.

3.1.1 Upravljanje obstoječih poslovnih con

- analiza možnosti za optimiziranje obstoječih površin
- analiza razvrednotenih površin in možnosti za prenavo
- urejanje javne gospodarske infrastrukture v poslovnih conah (prometna, komunalna infrastruktura, telekomunikacijska infrastruktura in storitve)
- spodbujanje prenove obstoječih degradiranih površin za gospodarsko dejavnost

3.1.2 Promocija poslovnih lokacij

- promocija poslovnih lokacij (izdelava informativnih vsebin, aktivno predstavljanje v sodelovanju s SPIRIT Slovenija in regionalnimi akterji)
- podpora investitorjem pri urejanju upravnih postopkov in pridobivanju kadrov v sodelovanju s subjekti podpornega okolja

3.1.3 Potencialna širitev poslovne cone Arnovski gozd.

Ocenjuje se, da bi v ta namen potrebovali okoli 38,5 ha zemljišč. Glede na zasedenost obstoječe gospodarske cone Arnovski gozd, primerno konfiguracijo terena, ustrezno prometno logistiko oz. najkrajšo možno navezavo omenjene cone na AC ter širitev gospodarske cone na območje, kjer ne bo vplivov na druga območja stavbnih zemljišč (kot so območja stanovanj, posebna območja, območja centralnih dejavnosti, območja zelenih površin, itd.) menimo, da je predlagano območje širitve gospodarske cone na lokacijo severno od avtoceste A1 najprimernejše.

Ukrep 3.2 – Trajnostni produkti zelene prestolnice hmeljarstva in pivovarstva

Namen ukrepa je nadalje krepiti razvoj turistične infrastrukture in trajnostnih turističnih produktov na območju občine ter povezovanje v turistično destinacijo Spodnje Savinjske doline. Občina je nosilka srebrnega znaka Green Destination. Pri izvedbi ukrepa občina sledi **Strategiji razvoja turizma v občini Žalec za obdobje 2019-2027**.

3.2.1 Upravljanje destinacije Spodnje Savinjske doline

- priprava in digitalizacija promocijskih vsebin in izvedba promocijskih aktivnosti
- nadgradnja lokalne vodniške službe
- sodelovanje s sosednjimi destinacijami pri promociji in trženju (Celje, Velenje, Zgornja Savinjska dolina, Laško in RDO Dežela celjska, ki povezuje razvojne partnerje in največja zdravilišča v območju)

3.2.2 Razvoj in trženje trajnostnih turističnih produktov

- podpora razvoju nosilnih produktov (hmeljarstvo in pivovarstvo, gastronomija, dogodki) in podpornih produktov (v naravi, turizem na podeželju, kultura, športni turizem) ter doživetij
- oživljanje in koncentriranje ponudbe na lokaciji starega mestnega jedra v Žalcu in fontane zelenega zlata v povezavi Ekomuzejem hmeljarstva in pivovarstva
- digitalizacija in interpretacija turističnih vsebin

3.2.3 Turistična infrastruktura

- obnova prostora tržnice in okolice fontane piv (vzdrževanje, posodobitve)
- urejanje tematskih, planinskih in rekreativnih poti, kolesarskih poti in infrastrukture ob poteh
- ureditev ribnika Vrbje z eko-turistično ponudbo (v povezavi z ukrepom 2.2.5)
- prenova nastanitvenih kapacitet v večnamenskem objektu (hostel)
- urejanje območja Hopslandije

Rešitve se oblikujejo tako za potrebe obiskovalcev/turistov kot občanov.

3.2.4 Revitalizacija kulturne in naravne dediščine

- ureditev arheološkega parka Šempeter (nadkritje spomenikov, restavratorska/konzervatorska dela)
- obnova Savinovega gospodarskega poslopja (navezava na ukrep 1.2)
- obnova dvorca in parka Novo Celje – iskanje investorjev, dolgoročna revitalizacija (navezava na ukrep 1.2)
- nadgradnja ponudbe Ekomuzeja
- celovito upravljanje izbranih varovanih območij narave

Ukrep 3.3 – Kmetijstvo in razvoj podeželja

Namen ukrepa je ohranjati kmetijske in gozdne površine ter krepiti trajnostne pristope v dejavnostih. Z ukrepom želimo spodbuditi diverzifikacijo dejavnosti na manjših kmetijah ter njihovo medsebojno povezovanje pri trženju. Občina Žalec skupaj z deležniki aktivno sodeluje pri uresničevanju **lokalnih razvojnih strategij LAS Spodnje Savinjske doline in LASR Savinjske regije**.

3.3.1 Trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo

- preveritev občinskih pravilnikov za podporo kmetijstvu z namenom krepitve trajnostnih pristopov in, inovativnih rešitev, ukrepov za ohranjanje narave, diverzifikacije kmetijske in gozdarske dejavnosti
- spodbujanje ekološkega kmetovanja
- spodbujanje turističnih dejavnosti na podeželju
- podpora trženju kmetijskih produktov
- razvoj trajnostnih rešitev v hmeljarstvu
- spodbujanje nastajanja lokalnih verig vrednosti in krepitev lokalne samooskrbe

3.3.2 Spodbujanje akvakulture

- podpora povezovanju in promociji akvakulture v povezavi z razvojem skupnosti
- krepitev trajnostnih pristopov v akvakulturi
- ohranjanje in varovanje biotske raznovrstnosti

3.3.3 Razvoj podeželske skupnosti

- podpora podeželskim društvom za spodbujanje sodelovanja, razvoj kompetenc in ohranjanje identitete podeželja
- razvoj (pametnih) storitev na podeželju

Ukrep 3.4 – Podporni ekosistem za podjetništvo

Namen ukrepa je potencialnim in obstoječim podjetnikom zagotavljati ustrezno podporno okolje za zagon, rast in razvoj podjetniških podjetij ter povezovanje gospodarskih subjektov v lokalnem okolju.

3.4.1 Spodbudno okolje za zagon in rast podjetij

- vzpostavitev podjetniškega inkubatorja s coworking prostorom,
- razvoj podpornih storitev podjetniškega inkubatorja (mentorstvo, svetovanje, dogodki mreženja, usposabljanje)
- krepitev vloge podjetniškega inkubatorja na območju Spodnje Savinjske doline
- krepitev sodelovanja med novonastalimi in zreliimi podjetji – izkoriščanje potenciala podjetij v poslovnih conah, krepitev razvojno raziskovalnih in inovacijskih potencialov
- podpora podjetjem pri iskanju in zadržanju kadrov, krepitev povezav med mladimi in lokalnimi podjetji, karierno načrtovanje
- krepitev ponudbe programov usposabljanja in izobraževanja za potrebe lokalnega gospodarstva

3.4.2 Razvoj razvojno-raziskovalnih in inovacijskih potencialov

- krepitev povezovanja gospodarstva z RR&I subjekti (priprava in izvedba demonstracijskih projektov, pilotnih projektov)
- zagotavljanje testnega okolja občine za preskušanje in razvoj pametnih rešitev
- nadgradnja in promocija pobude Inovator leta Spodnje Savinjske doline
- nefinančne oblike pomoči za razvoj spodbudnega razvojno inovacijskega okolja

4.1.4. Ukrepi SC4: PAMETNO IN UČINKOVITO UPRAVLJANJE

Ukrep 4.1 – Prostorsko načrtovanje

Namen ukrepa je trajnostno in racionalno načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena in umeščanje v prostor glede na razvojne potrebe občine in varstvene zahteve in za zagotavljanje kakovostnih pogojev za delo in življenje.

4.1.1 Občinski prostorski načrt

- sprejemanje pobud za spremembe OPN
- priprava občinskih podrobnih prostorskih načrtov
- zagotavljanje sodelovanja občanov pri izvedbi procesov prostorskega načrtovanja
- hitrejša obravnava in sprejetje OPN
- krajšanje postopkov pri pridobitvi lokacijske informacije in mnenj za gradnjo
- spodbujanje digitalizacije in vzpostavljanje povezav med podatkovnih bazami (OPN, zemljiška knjiga)
- usklajevanje registrov

Pri tem upoštevamo:

- ohranjanje kmetijskih zemljišč in gozdov
- premišljeno načrtovanje prostora za gospodarske dejavnosti in območja stanovanj
- usmerjanje proizvodnih dejavnosti v poslovne cone
- prednost prenovi razvrednotenih površin pred novo pozidavo
- zamejevanje novih površin za stanovanjsko gradnjo
- enakomeren razvoj mesta in podeželja
- večanje deleža javnih zelenih površin

4.1.2 Regionalni prostorski načrt

- aktivno spremljanje in sodelovanje pri izdelavi regionalnega prostorskega načrta

Ukrep 4.2 – Učinkovita občinska uprava

Namen ukrepa je nadgraditi dostopnost in kakovost storitev občinske uprave.

4.2.1 Komuniciranje z občani in participacija

- nadgradnja aktivnosti komuniciranja s ciljnim javnostmi (spletna stran, socialna omrežja, neposredni stiki)

- zagotavljanje koordinacije s civilno družbo, javnimi zavodi in gospodarstvom
- krepitev participacije občanov pri sprejemanju odločitev – nadgradnja obstoječega modela participacije v ožjih delih lokalne skupnosti

4.2.2 Optimiziranje delovanja občinskih zavodov in izboljšanje učinkovitosti storitev

- ustanovitev javnega podjetja za upravljanje javnih storitev (trženjski del)
- nadaljnje sodelovanje z drugimi občinami na področju redarske in inšpekcijske službe
- krepitev transparentnosti delovanja
- krepitev delovanja redarskih in inšpekcijskih služb na celotnem območju občine

4.2.3 Digitalizacija

- postopno uvajanje modela e-poslovanja za občane, gospodarstvo in druge deležnike; postopno vključevanje umetne inteligence, kjer je to smiselno
- podpora opolnomočenju uporabnikov za uporabo digitalnih rešitev
- spremljanje izvedbe širokopasovnih omrežij v podeželskih območjih

Ukrep 4.3 – Medobčinsko in mednarodno sodelovanje

Namen ukrepa je utrjevanje občine Žalec kot razvojnega in medobčinskega središča Spodnje Savinjske doline, usklajevanje razvojnih ambicij, potencialov in priložnosti v regiji in širše.

4.3.1 Razvojno usklajevanje in sodelovanje

- aktivno sodelovanje Občine Žalec v vseh regionalnih telesih
- aktivno sodelovanje pri pripravi strategij in razvojnih programov na regionalni in subregionalni ravni
- krepitev povezovanja z drugimi lokalnimi skupnostmi izven regije
- nadaljevanje sodelovanja s pobratenimi občinami

4.3.2 Priprava in izvajanje skupnih projektov

- krepitev vključenosti občine in deležnikov v čezmejnih in transnacionalnih projektih ter drugih projektih, ki občini omogočajo prenos znanj in dobrih praks

4.2. Finančni načrt

Ocenjena vrednost izvedbe ključnih ukrepov je izdelana do leta 2030 in znaša 94,07 milijonov EUR.

Predpostavke:

- za že načrtovane projekte so vrednosti povzete iz NRP ali projektne dokumentacije
- za nove aktivnosti ali projekte so ocene podane na osnovi izkušenj preteklih projektov
- sredstva za izvedbo državnih projektov niso opredeljena
- neinvesticijske aktivnosti, ki se financirajo iz tekoče porabe (programi), so ocenjene na osnovi vrednosti preteklih let

Potencialni viri financiranja:

- lastni viri
- sredstva programov EKP 2021-2027 in NOO 2021-2026
- sredstva proračuna RS za sofinanciranje občinskih naložb
- sredstva javnih skladov (Eko Sklad, Podnebni sklad, Borzen, ...)
- sredstva javnih zavodov ali zasebnih vlagateljev
- sredstva ESPRA, CLLD
- krediti
- drugi viri.

Tabela 4. Ocena izvedbe akcijskega načrta do 2030 V EUR

Strateški cilj in ukrep	Sredstva 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2025 - 2030 (ocena)
SC1: Visoka kakovost življenja	30.265.621,00	27.229.089,00	3.036.532,00
1.1 Kakovostne javne storitve	10.371.111,00	8.694.579,00	1.676.532,00
1.2 Kakovosten prosti čas	11.608.510,00	10.248.510,00	1.360.000,00
1.3 Stanovanja	4.600.000,00	4.600.000,00	0,00
1.4 Skupnost za ljudi	3.686.000,00	3.686.000,00	0,00
SC2: Odporno in zdravo okolje	52.301.251,99	23.520.309,20	28.780.942,79
2.1 Prilagajanje na podnebne spremembe	4.190.000,00	4.158.000,00	32.000,00
2.2 Varovanje okolja in virov	14.736.551,99	8.307.609,20	6.428.942,79
2.3 Trajnostna mobilnost	31.938.000,00	10.118.000,00	21.820.000,00
2.4 Trajnostni energetski sistemi	1.436.700,00	936.700,00	500.000,00
SC3: Stabilno gospodarstvo in kakovostna delovna mesta	6.848.486,16	4.388.323,95	2.460.162,21
3.1 Upravljanje poslovnih con	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00
3.2 Trajnostni produkti zelene prestolnice hmeljarstva in pivovarstva	2.228.715,12	1.543.715,12	685.000,00
3.3 Kmetijstvo in razvoj podeželja	756.000,00	756.000,00	0,00
3.4 Podporni ekosistem za podjetništvo	2.863.771,04	1.088.608,83	1.775.162,21
SC4: Pametno in učinkovito upravljanje	4.655.000,00	4.655.000,00	0,00
4.1 Prostorsko načrtovanje	1.470.000,00	1.470.000,00	0,00
4.2 Učinkovita občinska uprava	3.185.000,00	3.185.000,00	0,00
4.3 Medobčinsko in mednarodno sodelovanje	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ vsi SC	94.070.359,15	59.792.722,15	34.277.637,00

A scenic view of a lake and mountains framed by a heart-shaped opening in a wooden surface. The view shows a calm lake in the foreground with a few white birds on the water. The middle ground is filled with a dense forest of trees in various shades of green and yellow, suggesting autumn. In the background, there are blue mountains under a clear blue sky. The entire scene is framed by a heart-shaped cutout in a dark brown wooden surface.

**IZVAJANJE IN
SPREMLJANJE**

5. Izvajanje in spremljanje

5.1. Izvajanje in spremljanje

Strategijo trajnostnega razvoja občine Žalec sprejme občinski svet.

Po zaključku obdobja 2021-2027 se priporoča izdelava evalvacije doseganja ciljev, ki bodo služili za pripravo strategije za obdobje po letu 2030. Če nastopijo bistvene okoliščine, ki narekujejo spremembo strategije, občina pristopi k ustreznim posodobitvi še pred zaključkom obdobja.

Za izvajanje strategije je odgovoren župan z občinsko upravo in javnimi zavodi in podjetji, katerih ustanoviteljica je Občina Žalec.

Za koordinacijo aktivnosti se imenuje operativna skupina, ki vključuje osebe, ki so odgovorne za posamezne cilje. Skupino vodi direktorica občinske uprave. Sprotno se spremlja akcijski in usklajuje finančni načrt. Na letni ravni se spremlja napredek pri doseganju kazalnikov strateških ciljev.

Izdela oz. nadgradi se standardna anketa za deležnike, s katero se bodo lahko spremljale vrednosti kazalnikov, ki temeljijo na zadovoljstvu s posameznimi storitvami oz. stanjem razvoja v občini.

5.2. Upravljanje s tveganji

Izvajanje strategije je povezano z različnimi notranjimi in zunanji tveganji. Ocena tveganj in predvideni omilitveni ukrepi so predstavljeni v tabeli 5. Metodološko pojasnilo k analizi tveganj:

- verjetnost dogodka – od 1 (zelo mala) do 5 (zelo velika)
- ocena posledice – od 1 (neznatna) do 5 (zelo velika)
- skupna ocena je zmnožek prvih dveh kategorij.

Tabela 5. Analiza tveganj

Opis tveganja	Verjetnost dogodka	Ocena posledice	Ocena tveganja	Omilitveni ukrepi
Kapacitete občinskih služb: Obremenjenost človeških virov upočasnjuje izvajanje ukrepov strategije	3	5	15	Vključenost in pravočasno usklajevanje in načrtovanje aktivnosti. Ustvarjanje sinergij s sosednjimi občinami, agencijami na subregionalni in regionalni ravni. Krepitev kompetenc za izvajanje projektov.
Kapacitete in interes deležnikov: Pomanjkanje interesa ključnih akterjev npr. na področju razvoja turizma, kmetijstva.	4	5	20	Proaktivna vloga RA Savinja, ZKŠT, MC in drugih zavodov pri prepoznavanju idej in interesov posameznikov in njihovo povezovanje. Podpora pri pripravi in izvedbi projektov.
Občinski proračun Povečanje odhodkov za splošne oz. redne dejavnosti slabijo razvojni potencial občinskega proračuna.	3	4	12	Revizija akcijskega načrta in usmerjanje v prioritete projekte. Analiza možnih dodatnih virov financiranja. Sledenje vsem priložnostim za pridobivanje virov.
Državni projekti: Projekti, ki so za občino strateško pomembni, se prelagajo v	3	5	15	Redno spremljanje in aktivno sodelovanje z resorji in agencijami za usklajevanje časovnic.

Opis tveganja	Verjetnost dogodka	Ocena posledice	Ocena tveganja	Omilitveni ukrepi
prihodnost (npr. poplavna varnost)				
Spremembe na trgu Pomanjkanje izvajalcev in višanje cen slabi finančne zmožnosti za izvedbo projektov.	4	5	20	Realno načrtovanje in dobra ter pravočasna priprava in izvedba postopkov javnega naročanja.
Politični okvir: Lokalne volitve in spremembe v občinskem svetu vplivajo na spremembo prioritete.	3	4	12	Predstavitev ciljev in napredka pri izvedbi strategiji novemu vodstvu. Po potrebi priprava revizije.
SKUPAJ			94/150	

Analiza tveganj izkazuje **srednje tveganje** (63 % vseh možnih točk). Največ pozornosti pri spremljanju tveganj bo treba nameniti spremembam na trgu in pa aktivaciji deležnikov v lokalnem okolju.

6. Viri in literatura

1. Regionalni razvojni program Savinjske regije 2021 – 2027
2. Območni razvojni program Spodnje Savinjske doline za programsko obdobje 2021 – 2027
3. Strategija razvoja turizma v občini Žalec za obdobje 2019 – 2027, Ekonomska fakulteta, 2019
4. Strategija lokalnega razvoja za LAS Spodnje Savinjske doline za programsko obdobje 2021 – 2027, 2023
5. Celostna prometna strategija Občine Žalec, 2017
6. Načrt razvojnih programov Občine Žalec 2024 – 2027, Proračun Občine Žalec
7. Evalvacija kazalnikov Strategije razvoja Občine Žalec za obdobje 2014 -2020, RAS, 2022
8. Demografska analize občine Žalec, Razvojni center PLANIRANJE d.o.o., 2023
9. Analiza anketnega vprašalnika za občane, podjetja in ustanove 2021, RAS, 2022
10. Lokalni energetske koncept Občine Žalec, Adesco d.o.o., 2015
11. Lokalni program mladih v občini Žalec 2014 – 2020, Občina Žalec, 2013
12. Ocena tveganja za poplave, verzija 3.0, MNVP, 2023
13. Posodobitev in izdelava kart poplavne nevarnosti in kart poplavne ogroženosti za območja pomembnega vpliva poplav, MOP; Direktorat za vode in investicije, 2020
14. Letno poročilo JKP Žalec za leto 2022, JKP Žalec, 2023
15. Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Žalec, ZaVita d.o.o., 2021
16. Zdravje v občini Žalec 2024, NIJZ, 2024.
17. Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Savinjski regiji v letu 2023, AJPES, 2024
18. Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug na območju občin, ki jih pokriva AJPES izpostava Celje v letu 2023, AJPES, 2024

Viri podatkov:

19. SiStat, SURS
20. OPSI
21. AJPES
22. ARSO
23. Register kmetijskih gospodarstev
24. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja

7. Priloge

7.1. Podrobnejši finančni okvir

Strateški cilj in ukrep	Vrsta projekta	Raven projekta	Nosilec projekta	Prioriteta	Sredstva 2023 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2023 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2023 - 2030 (ocena)	Vir ocenjene vrednosti
SCT: Visoka kakovost življenja								
1.1 Kakovostne javne storitve								
1.1.1 Kakovostne javne storitve								
1.1.1.1 Kakovostne javne storitve			Skupaj prioriteta	1	3.921.111,00	2.244.579,00	1.676.532,00	
Vertec Ponikva z večnamenskim prostorom	I	O	Občina Žalec	1	2.956.659,00	2.044.579,00	912.080,00	Projekantska ocena (ZP/DGD)
Obnova streh na obkletih JZ	V	O	Občina Žalec	1	200.000,00	200.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Obnova ZD Žalec s sončno elektrarno in ureditev prostorov, oprema, vozila	I	O	OŽ in ZD Žalec	1	764.452,00	0,00	764.452,00	Projekantska ocena (ZP oz. PZ)
1.1.2 Kakovostne javne storitve								
Prizidek I. OŠ	I	O	Občina Žalec	2	4.950.000,00	4.950.000,00	0,00	Ocena projektanta in strokovnih služb
Ureditev prostorov v mansardi: OŠ Petrovče in OŠ Šempeter	I	O	Občina Žalec	2	1.500.000,00	1.500.000,00	0,00	Projekantska ocena (PZ) in ocena strokovnih služb
1.2 Kakovosten prosti čas								
1.2.1 Kakovosten prosti čas								
Obnova Doma II. slovenskega tabora	V	O	Občina Žalec	1	300.000,00	300.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
1.2.2 Kakovosten prosti čas								
Obnova centra Golding	I	O	Občina Žalec	2	11.308.510,00	9.948.510,00	1.360.000,00	
Medobčinska splošna lujšnica Žalec	I	O	Občina Žalec	2	4.466.360,00	4.466.360,00	0,00	Idejna zasnova 2022
Obnova in ureditve športnih površin in infrastrukture ter legalizacije	V	O	Občina Žalec	2	4.092.950,00	4.092.950,00	0,00	Idejna zasnova 2022
Ureditev prostorov za glasbeno solo	I	O	Občina Žalec	2	1.700.000,00	1.200.000,00	500.000,00	Ocena strokovnih služb
1.2.3 Kakovosten prosti čas								
Obnova in revitalizacija objektov kulturne dediščine (Rimska Nektropola 1 faza)	I, V	O	Glasbena šola Risto Savin Žalec	2	1.049.200,00	189.200,00	860.000,00	Projektna prijava
1.2.4 Kakovosten prosti čas								
Večnamenska dvorana za športne in druge prireditve	I	O	Občina Žalec	3	0,00	0,00	0,00	
1.3 Stanovanja								
1.3.1 Stanovanja								
Upravljanje in vzdrževanje stanovanj v občinski lasti	U, V	O	Občina Žalec	1	4.600.000,00	4.600.000,00	0,00	
Krepitev stanovanjskega fonda	I	O	Občina Žalec	1	4.200.000,00	4.200.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb, vključene energetske sanacije
1.4 Skupnost za ljudi								
1.4.1 Skupnost za ljudi								
Ostrobovna stanovanja	I	Z	Skupaj prioriteta	1	3.436.000,00	3.436.000,00	0,00	
Brezplačna prarna pomoč občanom	U	O	Zasebni investitor	1	-	-	0,00	
Podpora društvom (področje športa, mladi, sociala)	TP	O	Občina Žalec	1	36.000,00	36.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Participativni proračun	TP	O	Občina Žalec	1	2.000.000,00	2.000.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
1.4.2 Skupnost za ljudi								
Ureditev objekta - društveni center Bergmanova vila	I, V	O	Občina Žalec	2	250.000,00	250.000,00	0,00	
Dodatne enote dnevnega varstva	I	D	DNPG in RS	2	250.000,00	250.000,00	0,00	
Gerontološki center DNPG	I	D	DNPG in RS	2	-	-	0,00	
SKUPAJ					30.265.621,00	27.229.089,00	3.036.532,00	
1					12.257.111,00	10.580.579,00	1.676.532,00	
2					18.008.510,00	16.648.510,00	1.360.000,00	
3					0,00	0,00	0,00	
1.1.1					10.371.111,00	8.694.579,00	1.676.532,00	
1.1.2					3.921.111,00	2.244.579,00	1.676.532,00	
1.1.3					2.956.659,00	2.044.579,00	912.080,00	
1.1.4					764.452,00	0,00	764.452,00	
1.1.5					6.450.000,00	6.450.000,00	0,00	
1.1.6					4.950.000,00	4.950.000,00	0,00	
1.1.7					1.500.000,00	1.500.000,00	0,00	
1.1.8					11.608.510,00	10.248.510,00	1.360.000,00	
1.2.1					300.000,00	300.000,00	0,00	
1.2.2					11.308.510,00	9.948.510,00	1.360.000,00	
1.2.3					4.466.360,00	4.466.360,00	0,00	
1.2.4					1.700.000,00	1.200.000,00	500.000,00	
1.2.5					1.049.200,00	189.200,00	860.000,00	
1.3					4.600.000,00	4.600.000,00	0,00	
1.3.1					4.600.000,00	4.600.000,00	0,00	
1.4					3.686.000,00	3.686.000,00	0,00	
1.4.1					3.436.000,00	3.436.000,00	0,00	
1.4.2					-	-	0,00	
1.4.3					36.000,00	36.000,00	0,00	
1.4.4					2.000.000,00	2.000.000,00	0,00	
1.4.5					1.400.000,00	1.400.000,00	0,00	
1.4.6					250.000,00	250.000,00	0,00	
1.4.7					250.000,00	250.000,00	0,00	
1.4.8					-	-	0,00	
1.4.9					-	-	0,00	

Strateški cilj in ukrep	Vrsta projekta	Raven projekta	Nosilec projekta	Prioriteta	Sredstva 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2025 - 2030 (ocena)	Vir ocenjene vrednosti
SC2: Odporno in zdravo okolje								
2.1 Prilagajanje na podnebne spremembe								
2.1 Prilagajanje na podnebne spremembe								
2.1 Prilagajanje na podnebne spremembe								
Priljubljenost in delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč	I, TP, U, V	O	Občina Žalec	1	3.780.000,00	3.780.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Poplavna varnost - ureditve iz DPN	I	N	RS	1	360.000,00	360.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Protipoplavni ukrepi (vzdrževanje, čiščenje...) v Občini Žalec	I, V	N	Občina Žalec in RS	1	50.000,00	18.000,00	32.000,00	Ocena strokovnih služb
2.1 Prilagajanje na podnebne spremembe								
Osvetžanje občanov o samozračnem ravnanju	MP	O	Občina Žalec	2	50.000,00	18.000,00	32.000,00	Ocena strokovnih služb
2.2 Varovanje okolja in virov								
2.2 Varovanje okolja in virov								
2.2 Varovanje okolja in virov								
Monitoring stanja okolja in spremljanje oglednega odtisa	MP	O	Občina Žalec	1	90.000,00	90.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Vodovodni sistem Šempeter	I	O	Občina Žalec	1	1.462.451,64	899.899,60	562.552,04	Projektna prijava
Vodovodni sistem Griže	I	O	Občina Žalec	1	1.200.000,00	1.200.000,00	0,00	Projektna prijava
Kanalizacija v aglomeraciji Kasaze	I	O	Občina Žalec	1	3.276.282,98	2.276.282,98	1.000.000,00	Projektna prijava
Kanalizacija v aglomeraciji Zabukovica	I	O	Občina Žalec	1	8.437.817,37	3.571.426,62	4.866.390,75	Projektna prijava
Sofinanciranje MKČN	TP	O	Občina Žalec	1	60.000,00	60.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Zero waste občina	MP	O	Občina Žalec	1	30.000,00	30.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
2.2 Varovanje okolja in virov								
Strateško upravljanje zavarovanih območij (npr. jame Pekel, Ponikovski kras)	MP, V	D	Občina Žalec in nosilci urejanja narave	2	180.000,00	180.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
2.3 Trajnostna mobilnost								
2.3 Trajnostna mobilnost								
2.3 Trajnostna mobilnost								
Izdelava Celostne prometne strategije	U	O	Občina Žalec	1	30.000,00	30.000,00	0,00	Plačilo študije
Letna vlaganja v obnovo obstoječe cestne infrastrukture	V	O	Občina Žalec	1	6.000.000,00	6.000.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Gradnja nadomestnega mostu preko Savinje na LC Žalec-Milgojnice	I	N	RS	1	10.000.000,00	0,00	10.000.000,00	Del DPN
Nadhod čez R2-447 »Mavrica«	I	O	Občina Žalec	1	600.000,00	180.000,00	420.000,00	Ocena strokovnih služb
Postavitve sistemov za umirjanje hitrosti	U	O	Občina Žalec	1	18.000,00	18.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Prometna varnost pešcev in kolesarjev	U	O	Občina Žalec	1	90.000,00	90.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
2.3 Trajnostna mobilnost								
Sistem izposoje javnih koles	U	O	Občina Žalec	2	15.200.000,00	3.800.000,00	11.400.000,00	Ocena strokovnih služb
Javne e-polnilnice	U	O	Občina Žalec	2	420.000,00	420.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Avtobusna postajališča	U	O	Občina Žalec	2	100.000,00	100.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Rekonstrukcija križišča DDI - AC priključek Arja vas na A1	I	N	RS in DARS	2	180.000,00	180.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Zagotavljanje parkirišč na mestnih vpadnicah v mestu Žalec	I	O	Občina Žalec	2	12.000.000,00	600.000,00	11.400.000,00	Ocena strokovnih služb
Kolesarska povezava G8 Šmartno ob Pakri-Žalec	I	N	Občina Žalec	2	2.500.000,00	2.500.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Kolesarska povezava Petrovče-Žalec-Šempeter	I	N	Občina Žalec in RS	2	-	-	0,00	Ocena strokovnih služb
2.3 Trajnostna mobilnost								
Južna povezovalna cesta v okviru DPN	I	N	RS	3	0,00	0,00	0,00	Odnosno od rešitev v DPN

Strateški cilj in ukrep	Vrsta projekta	Raven projekta	Nosilec projekta	Prioriteta	Sredstva 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2025 - 2030 (ocena)	Vir ocenjene vrednosti
2.4 Trajnostni energetske sistemi								
<i>2.4. Trajnostni energetske sistemi</i>			<i>Skupaj prioriteta</i>	1	1.436.700,00	936.700,00	500.000,00	
Izdelava Lokalnega energetskega koncepta	U	O	Občina Žalec	1	435.500,00	435.500,00	0,00	
Cestna razsvetljava	V	O	Občina Žalec	1	15.500,00	15.500,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Energetske prenovne večstanovanjskih stavb v lasti občine	V	O	Občina Žalec	1	420.000,00	420.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Študija za trajnostno daljinsko ogrevanje	U	O	Sipro	1	-	-	0,00	Glej postavko Upravljanje in vzdrževanje stanovanj
<i>2.4. Trajnostni energetske sistemi</i>			<i>Skupaj prioriteta</i>	2	1.001.200,00	501.200,00	500.000,00	
Sončne elektrarne na javnih površinah	I	O	Občina Žalec	2	1.000.000,00	500.000,00	500.000,00	Ocena strokovnih služb
Brezplačno energetske svetovanje	U	O	OZ, Borzen, Ensvet	2	1.200,00	1.200,00	0,00	Ocena strokovnih služb

Strateški cilj in ukrep	Vrsta projekta	Raven projekta	Nosilec projekta	Priorniteta	Sredstva 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2025 - 2030 (ocena)	Vir ocenjene vrednosti
SC3: Stabilno gospodarstvo in kakovostna delovna mesta								
3.1 Upravljanje poslovnih con								
3.1.1 Upravljanje poslovnih con								
Upravljanje in optimiziranje poslovnih con	I	O	Občina Žalec	1	4.388.323,95	4.388.323,95	2.460.162,21	
Promocija poslovnih priložnosti	MP	O	Občina Žalec in RAS	2	2.278.323,95	2.278.323,95	2.215.162,21	
3.1.2 Upravljanje poslovnih con								
Širitev obstoječih poslovnih con Arnovski gozd	I	O	Občina Žalec	3	0,00	0,00	0,00	Ocena strokovnih služb
3.2 Trajnostni produkti zelene prestolnice hmeljarstva in pivovarstva								
3.2.1 Trajnostni produkti zelene prestolnice hmeljarstva in pivovarstva								
Turistična pot od hmelja do piva	I	O	Občina Žalec	1	873.715,12	433.715,12	440.000,00	
Ekumenzij hmeljarstva in pivovarstva	V	O	Občina Žalec	1	543.715,12	193.715,12	350.000,00	Projektna prijava
Ureditev tržnice	I, V	O	Občina Žalec	1	180.000,00	90.000,00	90.000,00	Ocena strokovnih služb
3.2.2 Trajnostni produkti zelene prestolnice hmeljarstva in pivovarstva								
Destinacija Spodnje Savinjske doline	U	R	Občine SSD	2	150.000,00	150.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Ureditev območja ribnik Vrbeje	V, U	O	Občina Žalec	2	1.355.000,00	1.110.000,00	245.000,00	
Kulturni turizem (arheološki park Rimska nekropola,...)	U, MP	O	Občina Žalec	2	455.000,00	210.000,00	245.000,00	Ocena strokovnih služb
Sofinanciranje obnove kulturne dediščine (dvorec NC, Savinovo gosp. poslopje...)	I	O	Občina Žalec in RS	2	300.000,00	300.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
3.3 Kmetijstvo in razvoj podeželja								
3.3.1 Kmetijstvo in razvoj podeželja								
Podpora kmetijstvu in dopolnilnim dejavnostim (občinski razpisi)	TP	O	Občina Žalec	1	756.000,00	756.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Podpora društvom	TP	O	Občina Žalec	1	96.000,00	96.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
3.4 Podporni ekosistemi za podjetništvo								
3.4.1 Podporni ekosistemi za podjetništvo								
Podjetniški inkubator Žalec	I	R	OZ in Občina Laško	1	2.863.771,04	1.088.608,83	1.775.162,21	Projektna prijava
Podpora gospodarstvu in turizmu (občinski razpisi in podpora društvom)	TP	O	Občina Žalec	1	2.143.771,04	368.608,83	1.775.162,21	Projektna prijava
Inovator SSD	TP	R	Občine SSD in RAS	1	672.000,00	672.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
					48.000,00	48.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
SKUPAJ					6.848.486,16	4.388.323,95	2.460.162,21	
1					4.493.486,16	2.278.323,95	2.215.162,21	
2					2.355.000,00	2.110.000,00	245.000,00	
3					0,00	0,00	0,00	
					1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	
					1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	
					1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	
					0,00	0,00	0,00	
					0,00	0,00	0,00	
					NO	NO	0,00	Smernice za RPP
					2.228.715,12	1.543.715,12	685.000,00	
					873.715,12	433.715,12	440.000,00	
					543.715,12	193.715,12	350.000,00	Projektna prijava
					180.000,00	90.000,00	90.000,00	Ocena strokovnih služb
					150.000,00	150.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
					1.355.000,00	1.110.000,00	245.000,00	
					455.000,00	210.000,00	245.000,00	Ocena strokovnih služb
					300.000,00	300.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
					600.000,00	600.000,00	0,00	Projektna prijava
					NO	NO	0,00	Odvisno od tipa financiranja
					756.000,00	756.000,00	0,00	
					756.000,00	756.000,00	0,00	
					660.000,00	660.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
					96.000,00	96.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
					2.863.771,04	1.088.608,83	1.775.162,21	
					2.863.771,04	1.088.608,83	1.775.162,21	
					2.143.771,04	368.608,83	1.775.162,21	Projektna prijava
					672.000,00	672.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
					48.000,00	48.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb

Strateški cilj in ukrep	Vrsta projekta	Raven projekta	Nosilec projekta	Prioriteta	Sredstva 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2025 - 2030 (ocena)	Vir ocenjene vrednosti
SC4: Pametno in učinkovito upravljanje								
4.1 Prostorsko načrtovanje								
4.1.1 Prostorsko načrtovanje								
Programi opremljanja zemljišč	TP	O	Občina Žalec	1	240.000,00	240.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Prostorsko načrtovanje	TP	O	Občina Žalec	1	1.200.000,00	1.200.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Regionalno prostorsko planiranje	TP	R	RRA Savinjska	1	30.000,00	30.000,00	0,00	Pogodba o RPP
4.2 Učinkovita občinska uprava								
4.2.1 Učinkovita občinska uprava								
Informacijska podpora	U, I, TP	O	Občina Žalec	1	2.200.000,00	2.200.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Uspostavljanje zaposlenih v občinski upravi	U	O	Občina Žalec	1	30.000,00	30.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Komuniciranje s ciljnimi javnostmi	MP	O	Občina Žalec	1	270.000,00	270.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Informiranje občanov - brezplačni časopis Utrip Savinjske doline	TP	O	Občina Žalec	1	585.000,00	585.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
4.2.2 Učinkovita občinska uprava								
Dajanje pobud občanov -sistemski rešitev	U	O	Občina Žalec	2	100.000,00	100.000,00	0,00	Ocena strokovnih služb
4.3 Medobčinsko in mednarodno sodelovanje								
4.3.1 Medobčinsko in mednarodno sodelovanje								
Priprava projektov	U	O	Občina Žalec	1	0,00	0,00	0,00	Ocena strokovnih služb
Druge aktivnosti mednarodnega povezovanja	U	O	Občina Žalec	1	0,00	0,00	0,00	Ocena strokovnih služb
SKUPAJ					4.655.000,00	4.655.000,00	0,00	
1					4.555.000,00	4.555.000,00	0,00	
2					100.000,00	100.000,00	0,00	
3					0,00	0,00	0,00	
4.1 Prostorsko načrtovanje					1.470.000,00	1.470.000,00	0,00	
4.1.1 Prostorsko načrtovanje					1.470.000,00	1.470.000,00	0,00	
4.2 Učinkovita občinska uprava					3.185.000,00	3.185.000,00	0,00	
4.2.1 Učinkovita občinska uprava					3.085.000,00	3.085.000,00	0,00	
4.2.2 Učinkovita občinska uprava					100.000,00	100.000,00	0,00	
4.3 Medobčinsko in mednarodno sodelovanje					0,00	0,00	0,00	
4.3.1 Medobčinsko in mednarodno sodelovanje					0,00	0,00	0,00	

Strateški cilj in ukrep	Vrsta projekta	Raven projekta	Nosilec projekta	Prioriteta	Sredstva 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva Občina Žalec 2025 - 2030 (ocena)	Sredstva drugi viri 2025 - 2030 (ocena)	Vr ocenjene vrednosti
SKUPAJ vsi SC								
				SKUPAJ	94.070.359,15	59.792.722,15	34.277.637,00	
				1	57.175.649,15	36.435.012,15	20.740.637,00	
				2	36.894.710,00	23.357.710,00	13.537.000,00	
				3	0,00	0,00	0,00	
Pojasnilo oznak								
Raven projekta								
O - Občinski								
R - Regijski								
N - Državni								
Z - Zasebni								
D - Drugo								
Vrsta projekta								
I - Investicijski								
V - Investicijsko vzdrževanje								
MP - Mehke vsebine								
TP - tekoča programska poraba								
U - Organizacijski, sistemski, upravljavski								
Prioriteta								
1 - Zelo pomemben projekt, nujen za doseganje razvojnih ciljev								
2 - Pomemben projekt za doseganje razvojnih ciljev								
3 - Dolgoročno umeščen projekt v RRP								
Uporabljene kratice								
RS - Republika Slovenija								
SSD - Spodnja Savinjska dolina								
DPN - Državni prostorski načrt								
AC - Avtocesta								
DDI - križišče "Diverging Diamond Interchange"								
MIKČN - Male komunalne čistilne naprave								
CZ - Civilna zaščita								
ZD Žalec - Zdravstveni dom Žalec								
DINPG - Dom Nine Pokorn Grmovje								
RAS - Razvojna agencija Savinja								
RRA Savinjska - Regionalna razvojna agencija Savinjska, d.o.o.								
OŽ - Občina Žalec								
NO - Ni ocene								
"-" - Financiranje iz občinskega proračuna ni predvideno								

7.2.Pregled izbranih kazalnikov

Št.	Kazalnik	Vir in leto	Teritorialna enota		
			Občina Žalec	Savinjska	Slovenija
1.	Površina v km ²	SURS, 2023	117	2 301	20.271
2.	Število gospodinjstev	SURS, 2021	8.969	108.464	859.782
3.	Razvitost občine (indeks)	MF, 2023	1,07	-	1,00
4.	Samooocena splošnega zadovoljstva z življenjem (0-10)	SURS, 2023	-	7,6	7,7
DEMOGRAFIJA					
5.	Število prebivalcev - 1. 1.	SURS, 2023	21.675	260.132	2.116.972
6.	Število prebivalcev - 1. 7.	SURS, 2023	21.710	261.137	2.120.937
7.	Število moških - 1. 1.	SURS, 2023	10.988	132.092	1.063.271
8.	Število moških - 1. 7.	SURS, 2023	10.996	132.713	1.066.634
9.	Število žensk - 1. 1.	SURS, 2023	10.687	128.040	1.053.701
10.	Število žensk - 1. 7.	SURS, 2023	10.714	128.424	1.054.303
11.	Delež prebivalcev starih 0 do 14 let - 1. 1.	SURS, 2023	14,5	15,0	15,0
12.	Delež prebivalcev, starih 15 do 64 let – 1. 1.	SURS, 2023	63,4	63,9	63,6
13.	Delež prebivalcev starih 65 let ali več - 1. 1.	SURS, 2023	22,1	21,1	21,4
14.	Delež prebivalcev starih 80 let ali več - 1. 1.	SURS, 2023		5,2	5,7
15.	Gostota naseljenosti - 1. 1.	SURS, 2023	185	113,1	104,4
16.	Gostota naseljenosti - 1. 7.	SURS, 2023	185	113,5	104,6
17.	Naravni prirast (na 1.000 prebivalcev)	SURS, 2022	0,3	-1,6	-2,1
18.	Skupni selitveni prirast (na 1.000 prebivalcev)	SURS, 2022	9,2	7,8	5,4
19.	Skupni prirast (na 1.000 prebivalcev)	SURS, 2022	9,5	6,2	3,3
20.	Povprečna starost prebivalcev - 1. 1.	SURS, 2023	44,7	44,0	44,0
21.	Povprečna starost prebivalcev - 1. 7.	SURS, 2023	44,7	44,1	44,1
22.	Indeks staranja - 1. 1.	SURS, 2023	152,7	140,2	142,9
23.	Indeks staranja - 1. 7.	SURS, 2023	155,9	142,5	145,4
24.	Indeks staranja za moške - 1. 1.	SURS, 2023	137,1	120,5	121,0
25.	Indeks staranja za moške - 1. 7.	SURS, 2023	138,0	122,9	123,3
26.	Indeks staranja za ženske - 1. 1.	SURS, 2023	168,2	160,8	166,1
27.	Indeks staranja za ženske - 1. 7.	SURS, 2023	174,2	163,1	168,9
28.	Delež tujih državljanov med prebivalci, % 1.1.	SURS, 2023	8,6	9,2	9
VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE					
29.	Vključenost otrok v vrtce (% med vsemi otroki, starimi 1-5)	SURS, 2023	82	82,3	82,5
30.	Število študentov (na 1.000 prebivalcev)	SURS, 2023	35	35	38
31.	Število diplomantov (na 1.000 prebivalcev)	SURS, 2023	8	8	8
32.	Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj, %)	NIJZ, 2022	13,6	13,8	12,3
TRG DELA					

Št.	Kazalnik	Vir in leto	Teritorialna enota		
			Občina Žalec	Savinjska	Slovenija
33.	Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču)	SURS, 2023	9.576	118.751	933.738
34.	Število delovno aktivnih prebivalcev (po delovnem mestu)	SURS, 2023	9.573	110.780	933.738
35.	Število zaposlenih oseb (po delovnem mestu)	SURS, 2023	8.524	98.177	833.363
36.	Število samozaposlenih oseb (po delovnem mestu)	SURS, 2023	1.049	12.603	100.375
37.	Stopnja delovne aktivnosti (%)	SURS, 2023	69,7	71,3	69,3
38.	Indeks delovne migracije	SURS, 2023	98,7	94,7	100
39.	Povprečna mesečna bruto plača (indeks, SI=100)	SURS, 2023	90,9	90,3	100
40.	Povprečna mesečna neto plača (indeks, SI=100)	SURS, 2023	92,1	91,6	100
41.	Stopnja brezposelnosti (%)	SURS, 2023	6,4		5,4
42.	Stopnja brezposelnosti moški (%)	SURS, 2023	5,7		5,0
43.	Stopnja brezposelnosti ženske (%)	SURS, 2023	7,3		5,9
	GOSPODARSTVO				
44.	Število samostojnih podjetnikov	AJPES, 2023	624	6.845	50.282
45.	Število zaposlenih pri s.p.	AJPES, 2023	565	6.039	40.449
46.	Dodana vrednost/zaposlenega, s.p., EUR	AJPES, 2023	20.102	21.259	20.244
47.	Število gospodarskih družb	AJPES, 2023	715	7.401	71.638
48.	Število zaposlenih v gospodarskih družbah	AJPES, 2023	5.926	65.888	547.873
49.	Dodana vrednost/zaposlenega, GD, EUR	AJPES, 2023	54.259	52.468	61.003
	TURIZEM				
50.	Število ležišč skupaj	SURS, 2023	465	19.358	189.887
51.	Število stalnih ležišč	SURS, 2023	463	18.874	178.795
52.	Prenočitve turistov	SURS, 2023	28.009	1.651.465	16.125.027
53.	Prenočitve domači turisti	SURS, 2023	5.701	822.716	4.571.527
54.	Prenočitve tuji turisti	SURS, 2023	22.308	828.749	11.553.500
55.	Obisk Ekomuzej	OŽ, 2023	6.949	-	-
56.	Obisk Jama Pekel	OŽ, 2023	13.671	-	-
57.	Obisk Rimska nekropola	OŽ, 2023	4.955	-	-
58.	Obisk Savinova hiša – likovni salon	OŽ, 2023	1.815	-	-
59.	Fontana piv – prodani vrčki	OŽ, 2023	32.855	-	-
	KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO				
60.	Število kmetijskih gospodarstev (KMG)	SURS, 2020	455	9.994	68.331
61.	Samozaposlene osebe - kmetje	SURS, 2023	197	3.391	19.600
62.	Število oddanih zbirnih vlog	ARSKTRP, 2023	383		54.725
63.	Kmetijska zemljišča v uporabi, ha	SURS, 2020	4.226	63.801	474.633
64.	Povprečna površina KZU na KMG, ha	SURS, 2020, lastni izračun	9,3	6,4	6,9
65.	Delež KMG v eko kontroli glede na vsa, %	MKGP, 2020	5,0	5,6	5,4
66.	Posek lesa, m ³	ZZG, SURS 2022	20.391	n.p.	4.570.976

Št.	Kazalnik	Vir in leto	Teritorialna enota		
			Občina Žalec	Savinjska	Slovenija
	ZDRAVJE IN SOCIALNO VARSTVO				
67.	Bolniška odsotnost, povprečno število koledarskih dni	NIJZ, 2022	22,0	22,9	21,7
68.	Telesni fitnes otrok	NIJZ, 2022	51,9	48,5	50
69.	Prekomerna prehranjenost otrok	NIJZ, 2022	26,8	26,7	24,9
70.	Pomoč na domu, stari 65+ let, %	NIJZ, 2022	2,6	2,2	1,8
	NARAVA IN OKOLJE				
71.	Delež površine NATURA 2000 območij, %	M. Petkovšek, 2017	2,71	16,6	37,16
72.	Dolžina vodovodov v km	JKP, SURS, 2022	202,55	4.676,00	34.687,00
73.	Število priključkov na javni vodovod	JKP, SURS, 2022	6.467	78.807	534.952
74.	Dolžina javne kanalizacijskega omrežja v km	JKP, SURS, 2022	103,23	1.632,00	13.283,00
75.	Število priključkov na kanalizacijo	JKP, SURS, 2022	3.125	38.287	424.705
76.	% prečiščena odpadna voda izpuščena iz javne kanalizacije	JKP, SURS, 2022	63	83,5	72,1
77.	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	SURS, 2022	538	487	496
78.	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	SURS, 2022	411	345	361
79.	Odloženi komunalni odpadki v kg/prebivalca	SURS, 2022	27	27,3	32,2
	PROMET				
80.	Število osebnih avtomobilov	SURS, 2022	12.787	149.186	1.207.755
81.	Število osebnih avtomobilov/ 1.000 prebivalcev	SURS, 2022	590	574	571
82.	Povprečna starost osebnih avtomobilov, št. let	SURS, 2022	11,2	11,1	10,9

MARJOLA

ZALEC
Slovenskega
Svetova

Žalec
VOSIŠEMU AVVENEGA ŽALVA
ZKST